

2015

Aktiviteti Institucional i FSHZH-së

RAPORT VJETOR

Programet e Investimeve

Realizimi Financiar

Projekte te reja

Auditi i Brendshëm

Monitorimi & Vlerësimi

Ndërtimi i Kapaciteteve

Komunikimi & Informimi

FONDI SHQIPTAR I ZHVILLIMIT
ALBANIAN DEVELOPMENT FUND

SHKURTIME

AB	Auditi i Brendshëm
BB	Banka Botërore
BERZH	Banka Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim
BEI	Banka Europiane e Investimeve
CEB	Banka e Këshillit të Europës
DPUK	Drejtoria e Përgjithshme e Ujësjetës Kanalizimeve
DZHR	Departamenti i Zhvillimit Rajonal
FIDIC	Federata Ndërkombëtare e Konsulencës Inxhinierike (International Federation of Consulting Engineers)
FSHZH	Fondi Shqiptar i Zhvillimit
FUZR	Furnizimi me Ujë e Zonave Rurale
FZHR	Fondi për Zhvillimin e Rajoneve
GoA	Qeveria Shqiptare
IDA	Agjencia Ndërkombëtare për Zhvillim
IDB	Banka Islamike e Investimeve
IPA	Instrumenti i Ndhmës së Paraaderimit Assistance
KD	Komiteti Drejtues
KfW	Banka Gjermane për Zhvillim
KZHR	Komiteti për Zhvillimin e Rajoneve
MIS	Sistemi i Menaxhimit të Informacionit
NTA	Norway Trust Account
NJQV	Njësitë e Qeverisjes Vendore
NJAB	Njësia e Auditimit të Brendshëm
OFID	Fondi i OPEC për Zhvillim Ndërkombëtar
SIF	Fondi i Investimeve Sociale
ToR	Terma Reference
WBIF	Kuadri i Investimeve për Ballkanin Perëndimor (Western Balkans Investment Framework)

Pasqyra e lëndës

1.	PËRMBLEDHJE	4
2.	Bashkëpunimi i FSHZH me Fondin e Zhvillimit të Rajoneve në kuadër të Projekteve të Infrastrukturës Vendore	7
3.	Programi “Përmirësimi i Rrugëve Dytësore e Lokale në Shqipëri”	9
4.	Programet e Furnizimit me Ujë të Zonave Rurale	16
4.1	“Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale I & II”	16
4.2	“Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale” , SIF IV.....	17
4.3	“Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale III”	18
5.	Programi Punët në Komunitet IV “Zhvillimi i Alpeve Shqiptare dhe Zonës Bregdetare”	19
6.	Programet e CBC/IPA (IPATECH, MONTEAL dhe HERA), financuar nga BE dhe FSHZH. 20	
6.1.1	IPATECH - Teknologji në miniaturë: sinergjia e kërkimeve dhe risive për të përmirësuar zhvillimin ekonomik të Adriatikut.....	20
6.1.2	Projekti MONTEAL	21
6.1.3	Projekti HERA.....	22
6.1.4	IPA 2012 – Përmirësimi i aksesit në shërbimet publike për grupet vulnerable në zonat periferike në qytetet Tiranë dhe Durrës	22
7.	Vija bregdetare e qytetit të Vlorës - Lungomare.....	23
8.	Rikonstruksioni i rrugës së Lumit të Vlorës	23
9.	AKTIVITETI INSTITUCIONAL	24
9.1	Menaxhimi Financiar	24
9.2	Komunikimi dhe Informimi	31
9.3	Monitorimi dhe Vlerësimi	32
9.4	Auditimi i brendshëm	33
9.5	Misione të donatorëve	35
10.	AKTIVITETE TE TJERA	37
10.1	Përgatitja dhe aplikimi për projekte të reja	37
10.2	Bashkëpunimi rajonal	37

1. PËRMBLEDHJE

Fondi Shqiptar i Zhvillimit gjatë vitit 2015 është angazhuar intensivisht në përmbushjen e misionit të tij për nxitjen e një zhvillimi ekonomik dhe social të qëndrueshëm, në nivel rajonal dhe lokal për të arritur sa më mirë objektivat e Qeverisë Shqiptare për një zhvillim të integruar e harmonik të vendit.

Viti 2015 karakterizohet nga një sërë programesh dhe projektesh të financuara të cilat vijnë si përmbushje e angazhimit programor të Qeverisë duke synuar stimulimin e zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik e social të komuniteteve përmes injektimit të drejtpërdrejtë të fondeve nëpërmjet investimeve.

Gjatë vitit 2015, FSHZH ka arritur një realizim financiar në vlerën 65.3 milionë Euro ose në masën 92 % kundrejt buxhetit vjetor. Zëri i investimeve gjatë këtij viti është realizuar në masën 96%.

Ky zë përbën aktivitetin kryesor të Institucionit dhe përfaqëson investimet në infrastrukturë për rikonstruksion dhe përmirësim të infrastrukturës rrugore, rehabilitim të hapësirave urbane, rehabilitim dhe ndërtim të ujësjellësive ruralë dhe shkollave, restaurimin e objekteve të trashëgimisë kulturore etj.

Gjatë kësaj periudhe, FSHZH është angazhuar me të gjitha kapacitetet e veta njerëzore dhe teknike për të realizuar me sukses një sërë projektesh të infrastrukturës urbane dhe rurale, me shpërndarje gjeografike gjithëpërfshirëse.

Burimet kryesore të financimit të projekteve të zbatuara nga FSHZH gjatë vitit 2015, janë Qeveria Shqiptare, institucione financiare dhe banka zhvillimore si EBRD, EIB, Bashkimi Europian, KfW, OFID, IDB, CEB, etj.

Duke vlerësuar kapacitetet dhe performancën e lartë të FSHZH, Qeveria Shqiptare i ka akorduar zbatimin e 63 objekteve të ndryshme me vlerë prej rreth 7 miliardë Lekë. Gjatë vitit 2015, në kuadër të **Fondit për Zhvillimin e Rajoneve**, janë financuar rreth 50 objekte, me realizim financiar rreth 19 Milionë Euro.

Në kuadër të Programit **“Përmirësimi i Rrugëve Dytësore dhe Lokale”**, gjatë vitit 2015, FSHZH ka ndjekur zbatimin dhe periudhën e garancisë për 75 segmente rrugore dhe ura, me një realizim financiar prej rreth 32.3 milionë Euro. Që nga fillimi i programit deri fund të vitit 2015, FSHZH ka financuar rikonstruksionin e 145 segmenteve rrugore dytësore & lokale dhe urave, me një gjatësi totale prej rreth 1,181 km.

Programi “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale”, ka përfunduar punimet infrastrukture për 29 skema ujësjellësish në qarqet Dibër, Kukës dhe Shkodër, të cilat kanë përfunduar punimet dhe janë dorëzuar pranë NJQV-ve përfituese. Ndërkohë në kuadër të “SIF IV” u financuan 15 skema të tjera ujësjellësash të cilët kanë përfunduar punimet civile gjatë vitit 2015. Ndërkohë Projekti “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale III”, parashikon ndërhyrje në shkallë të gjërë në të gjithë vendin. Në këtë kuadër me financim nga WBIF në shumën 750,000 Euro, do të kryhet hartimi i fizibiliteteve teknike dhe sociale.

Përgatitje intensive janë zhvilluar edhe për iniciimin e programit për Zhvillimin e Alpeve Shqiptare dhe zonës bregdetare të vendit, i cili mbështetet financiarisht nga CEB dhe Qeveria Shqiptare dhe filloi zbatimin gjatë gjatë tremujorit të fundit të vitit 2015. Në kuadër të zbatimit të këtij projekti gjatë muajit Nëntor, është hapur në qytetin e Vlorës zyra e koordinimit të projektit, që do të koordinojë aktivitetin e projektit në Bregdetin e

Jugut. Ka filluar puna me hartimin e projekteve teknike në projektet urbane në Vlorë dhe Himarë, dhe hartimin e Masterplanit të Alpeve.

Në kuadër të projektit për rikonstruksionin e Lumit të Vlorës, një mision i Fondit Kuvajtian vizitoi vendin me qëllim vlerësimin e projektit për Rrugën e Lumit të Vlorës. Parashikohet që projekti të bëhet efektiv gjatë vitit 2016.

Progres është shënuar edhe përsa i përket Projekteve, të financuara nga fondet e Instrumentit të Paraaderimit (IPA), programet e bashkëpunimit ndërkufitar, HERA, dhe projekti për financimin e Lungomares. Ndërkohë projektet MONTEAL dhe IPATECH u mbyllën me sukses gjatë vitit 2015.

Një tjetër angazhim i FSHZH-së gjatë kësaj periudhe ka qenë edhe kontributi në bashkëpunimin strategjik mes Shqipërisë dhe Kosovës. Për këtë arsye që nga fillimviti Fondi Shqiptar i Zhvillimit u përfshi në përpjekje për rivitalizimin e angazhimit për bashkëpunim të ngushtë institucional, ekonomik e kulturor mes Shqipërisë dhe Kosovës.

Gjatë këtij viti, ka vijuar informimi publik përmes mediave vizive dhe atyre të shkruara, nëpërmjet së cilës është siguruar dhe njohja e gjerë e publikut me rezultatet e punës së FSHZH-së si dhe aktivitetet në vijim.

Vlen për t'u theksuar se gjatë këtij viti ka vijuar bashkëpunimi intensiv dhe i suksesshëm me ministrinë e linjës dhe agjencitë shtetërore.

Paraqitja e nënprojekteve sipas donatorëve dhe statusit të tyre Dhjetor 2015

Donatori	Totali	Projekte në fazën e përgatitjes së dokumentacionit	Në tenderim / vlerësim	Në kontraktim	Në zbatim	Projekte të përfunduara Në Garanci
KfW (SIF IV) Water Component	16				1	15
OFID I & II (SLRP)	7					7
IDB – ISTISNA (SLRP)	7				1	6
EBRD, EIB & IPA 2010-2011(SLRP)	31				1	30
IPA 2013 (Lungomare)	1				1	
KfW & IPA 2009 (SLRP)	7				4	3
Qeveria Shqiptare 2014 – 2015 (FZHR)	64	2	2	2	35	23
TOTALI	133	2	2	2	43	84

2. Bashkëpunimi i FSHZH me Fondin e Zhvillimit të Rajoneve në kuadër të Projekteve të Infrastrukturës Vendore

Fondi i Zhvillimit të Rajoneve ka shënuar një transformim të rëndësishëm, nga një instrument financimi i projekteve të vogla me impakt të kufizuar, drejt financimit të projekteve më të mëdha me ndikim rajonal, në funksion të vizionit të transformimeve urbane të qendrave të qyteteve të mëdha.

Duke vlerësuar kapacitetet dhe performancën e lartë të FSHZH-së, Qeveria Shqiptare i ka akorduar zbatimin e 63 objekteve të ndryshme me një vlerë prej rreth 7.09 miliardë Lekë. Gjatë vitit 2015, në kuadër të Fondit për Zhvillimin e Rajoneve, janë financuar rreth 50 objekte objekte, me realizim financiar rreth 19 Milionë Euro.

2.1.1 Zbatimi i projekteve të akorduara nga FZHR për vitin 2014 - 2015

Fondi Shqiptar i Zhvillimit është një nga përfituesit më të mëdhenj të fondeve të akorduara nga Fondi i Zhvillimit të Rajoneve. Gjatë viteve 2014-2015 janë miratuar 63 objekte të ndryshme me vlerë totale 7.09 miliardë Lekë, të cilat zbatohen nga FSHZH. Këto financime janë fokusuar në disa drejtime prioritare:

- (i) 38 Projekte për përmirësimin e infrastrukturës rrugore dhe asaj urbane, (Hyrjet e Tiranës nga Durrësi dhe Elbasani, Sistemimi i 2 shesheve në Tiranë, Unaza e Divjakës, Rruga Transballkanike në Vlorë, Mbushja me rërë e plazhit Vlorë, rruga e Dajtit, Sheshi i Kukësit, Shëtitorja Himarë, etj);
- (ii) 5 Projekte të furnizimit me ujë (ujësjellësat në Sarandë, Dhërmi, Ksamil);
- (iii) 10 Projekte mjedisore dhe gjelbërimi (Pyllëzimi i Krastës në Krujë, Gjelbërimi i aksit rrugor Plepa – Vlorë, Gjelbërimi i vijës bregdetare të Vlorës dhe Parkut të Liqenit Artificial në Tiranë; Gjelbërimi i aksit Levan – Kakavijë, Lushnje - Berat, Gjelbërimi i aksit IKV- Surrel, dhe Segmentit Lin – Pogradec, etj.);
- (iv) 5 Projekte arsimore që synojnë rikonstruksionin e disa shkollave, Shkolla e mesme e bashkuar Tunjë, Gramsh; Shkolla 9 vjeçare në fshatin Sheq të Frakullës, Shkolla 9 vjeçare në Toshkëz, komuna Allkaj; Shkolla 9-vjeçare Dërsnik, komuna Voskop si dhe Ndërtimi i shkollës së mesme në Farkë të Madhe, (Njësia Administrative e Farkës).
- (v) 6 Projekte studimore, trashëgimi kulturore dhe të dhëna hapësinore (përgatitja e projektit teknik për Lungomaren, Restaurimi dhe Muzealizimi i Fototekës Marubi, projekti i krijimit të të dhënave gjeohapësinore për mbështetjen e zhvillimit rajonal, përgatitjes së projekteve për vitin 2015, Hartimin e studimeve dhe projekt-ideve për projektet urbane, ku përfshihen realizimi i masterplanit të Qytetit Studenti, masterplani i Parkut të Liqenit Artificial, projekt-idea për Ishullin e Osumit, supervizioni estetik i Lungomares, etj.

Projektet e infrastrukturës rrugore. Kanë përfunduar punimet në 14 objekte; në fazën e zbatimit të punimeve janë 21 objekte; 1 objekt është në proces lidhje kontrate; 2 projekte janë në proces tenderimi, dhe 1 objekt në fazën e përgatitjes së dokumentacionit.

Projektet e furnizimit me ujë në zonën e Bregdetit të Jugut. Punimet kanë përfunduar në të gjitha skemat e ujësjellësave. Objektet ndodhen në periudhën e garancisë së defekteve dhe pritet t'i dorëzohen bashkive përfituese gjatë vitit 2016.

Projektet mjedisore. Aktualisht kanë përfunduar punimet e mbjelljes së fidanëve në Krastë të Krujës, në segmentin Plepa – Vlorë, si dhe ka përfunduar mbjellja e pemëve në segmentin e parë të aksit Lushnje - Berat.

Punimet vazhdojnë në dy lotet e tjera të Lushnje – Berat, në aksin Levan – Kakavijë dhe në Parkun e Liqenit Artificial. Ka përfunduar procesi i tenderimit për Lin – Pogradec dhe IKV- Surrel dhe brenda muajit Janar 2016 fillon mbjellja e pemëve.

Projektet studimore, hapësinore, të trashëgimisë kulturore, etj. Në kuadër të këtyre projekteve vlen të përmendet angazhimi i FSHZH-së në përgatitjen e disa projekteve të rëndësishme si përgatitja e projektit teknik të fazës së dytë të Lungomares, përgatitja e një projekti bashkëkohor për restaurimin dhe muzealizimin e Fototekës Marubi, krijimin e sistemit të të dhënave gjeohapësinore për mbështetjen e zhvillimit dhe menaxhimit rajonal, hartimin e projekteve për zonën Tiranë – Durrës dhe Bregdetin e Jugut, përgatitja e projekteve të zhvillimit të zonave urbane, si dhe përgatitja e disa Master Planeve si ai i qytetit Studenti, i Parkut Sportiv në Korçë, i Parkut të Liqenit Artificial, projekti i rikonstruksionit e ndryshimit të destinacionit të ish-labororit hidraulik në Qendër Arti, etj.

2.1.1 Monitorimi i investimeve të NJQV-ve në kuadër të FZHR

Gjatë periudhës Janar – Dhjetor 2015, FSHZH është angazhuar në përgatitjen e materialeve informuese, grumbullimin dhe katalogimin e projekteve të infrastrukturës vendore të propozuara nga 61 NJQV-të, që janë qendrat e bashkive të reja pas reformës territoriale, lidhur me hartimin e projekteve teknike prioritare për financim nga FZHR 2015. Janë hartuar TOR e më pas ky proces u konkretizua me kontraktimin e 6 studiove projektuese, për përgatitjen e projekteve teknike në bashkitë përkatëse. Studiot projektuese kanë përgatitur 29 projekte teknike të gatshme për zbatim. Shumë prej projekteve kanë filluar e janë në procesin e zbatimit.

2.1.2 Studime dhe Projektme për Fondin e Zhvillimit të Rajoneve 2016

Gjatë muajit Nëntor 2015, Qeveria Shqiptare nëpërmjet Fondit të Zhvillimit të Rajoneve ka miratuar një fond i cili do të bashkëfinancojë përgatitjen dhe hartimin e projekteve teknike për infrastrukturën vendore për vitin 2016. Qëllimi i këtij fondi është përgatitja në kohë dhe me cilësi e projekteve teknike të gatshme për financim nga Fondi i Zhvillimit të Rajoneve.

Në këtë kuadër studio projektimi, (që do të kenë në stafin e tyre arkitektë me eksperiencë ndërkombëtare), do të jenë të angazhuara për hartimin sipas nevojës së projekt-ideve apo projekteve të plota të zbatimit për zhvillimin e territorit të bashkive përkatëse.

Fondi Shqiptar i Zhvillimit ftoi 12 bashkitë qendër qarku për të marrë pjesë në këtë proces konkurrimi, nga ku do të përzgjidhen 6 bashki.

Procesi i iniciuar në fundin e vitit 2015 do të vijojë në vitin 2016, me përzgjedhjen e bashkive fituese, studiove të projektimit dhe hartimin e projekteve teknike për infrastrukturën vendore në 6 bashkitë e përzgjedhura.

3. Programi “Përmirësimi i Rrugëve Dytësore e Lokale në Shqipëri”

Programi “Përmirësimi i Rrugëve Dytësore dhe Lokale”, bashkëfinancuar nga Banka Botërore, Qeveria Shqiptare dhe Donatorë të tjerë në vlerën 368 milionë USD, synon të rrisë përpjekjet konkrete për përmirësimin e infrastrukturës në vend si dhe për rritjen e aksesit ndaj shërbimeve bazë dhe tregjeve, veçanërisht në zonat rurale nëpërmjet rehabilitimit të rrjetit rrugor dytësor dhe lokal. Programi, deri në Dhjetor 2015, është financuar në shumën rreth 368 milionë USD dhe ka avancuar në të gjithë komponentët e tij.

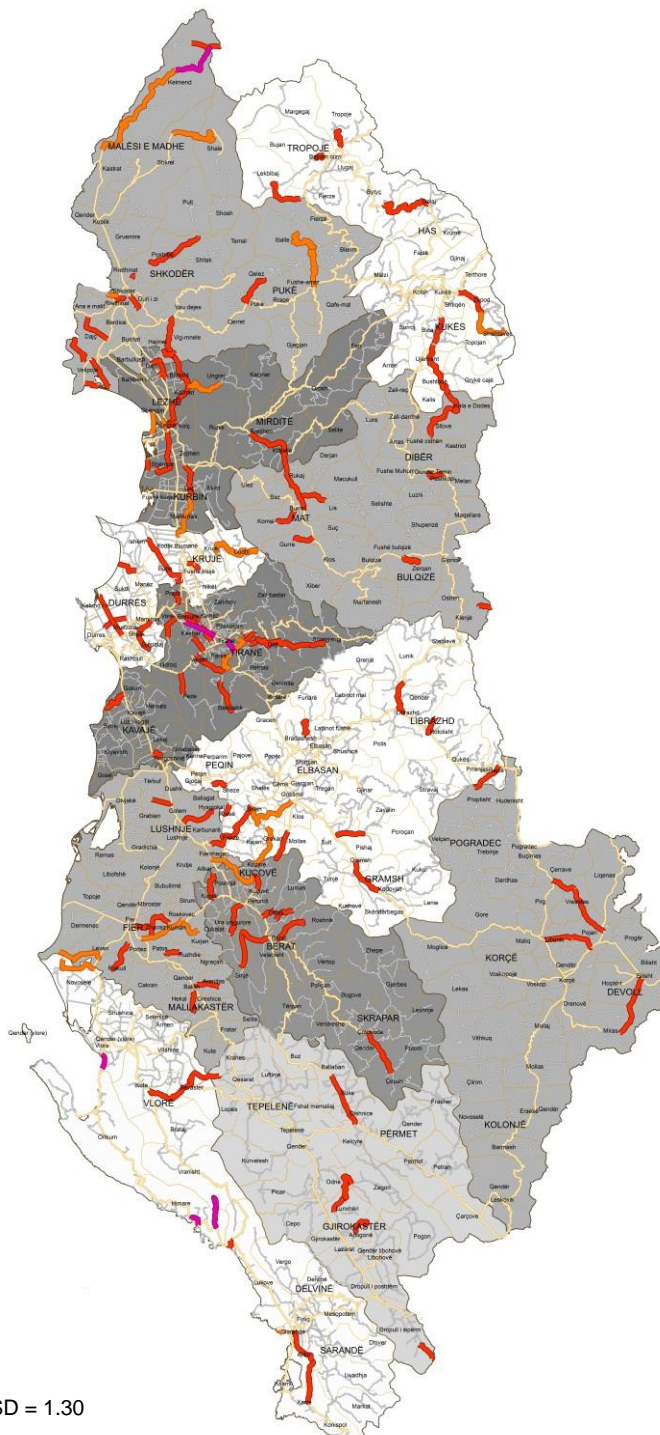
Donatori	Financimi (milionë)
¹ BB	20 USD
OFID (OPEC) I & II	25 USD
GoA	9 USD
CEB	40 EUR
NTA	0.18 EUR
IPA 2008	8 EUR
BERZH	50 EUR
BEI	50 EUR
IDB/ ISTISNA	40 USD
KfW	15 EUR
IPA 2009	8.8 EUR
IPA 2010	20 EUR
IPA 2011	14.5 EUR
WBIF	4 EUR
DEVOLL HYDRO POWER	0.76 EUR
² Total (milionë USD)	367.62 USD

Që nga fillimi i zbatimit të PRRDL-së deri më 31 Dhjetor 2015, FSHZH ka financuar rikonstruksionin e 145 segmenteve rrugore dytësore & lokale dhe urave, me një gjatësi totale prej rreth 1181 km.

Gjatë vitit 2015 në kuadër të implementimit të këtij programi, FSHZH ka ndjekur zbatimin e 25 segmenteve rrugore në një gjatësi prej 233 km. Nga këto kanë përfunduar punimet në 164 km, duke e çuar në 1115 numrin e kilometrave të përfunduara në kuadër të të gjithë programit. Ndërkohë vijon puna për

1 Në marrëveshje financimi është 12.2 milionë SDR

2 Kursi mesatar i këmbimit për periudhën 2008 – 2015 Eur/USD = 1.30

zbatimin e punimeve civile në 7 rrugë me një gjatësi prej 66 km. Njëkohësisht janë financuar edhe 3 kontrata të rritjes dhe përmirësimit të sigurisë rrugore, të cilat kanë përfunduar punimet. Në muajin Qershor 2015 filluan punimet civile edhe për Lungomaren.

Ecuria e deritanishme e projektit

Komponenti i parë: Financimi i aktiviteteve mbështetëse të programit:

Financimi i aktiviteteve mbështetëse të Programit “Përmirësimi i Rrugëve Dytësore dhe Lokale” është komponenti i parë i cili në thelb të tij ka një sërë procesesh kyçe dhe mjaft të rëndësishme për mbarëvajtjen e programit. Inventarizimi i rrjetit rrugor dytësor dhe lokal, hartimi i projekteve teknike, zbatimi i procedurave transparente të prokurimit, supervizimi dhe konsulenca e specializuar ndërkombëtare, aplikimi i procedurave mjedisore gjatë zbatimit të punimeve, funksionim-mirëmbajtja dhe ngritja e kapaciteteve kanë qenë disa nga proceset kyçe që kanë kontribuar në zbatimin me sukses të këtij programi.

Inventarizimi rrjetit rrugor dytësor dhe lokal

Ky komponent përfshin përgatitjen e bazës së të dhënave për rrugët rurale si dhe përgatitjen e dokumentacionit të prokurimeve për fazën e implementimit. Nga një total prej 9800 km rrugë dytësore dhe lokale, ka përfunduar inventarizimi i plotë me të dhëna të detajuara për rreth 4247 km, të identifikuar si rrugë kryesore të rrjetit rrugor rural. Për çdo segment rrugor, i cili është pjesë e këtij inventari, janë mbledhur të dhëna të hollësishme, si popullsia, trafiku, gjendja (ashpërsia e rrugës), aksesit që krijon si edhe varfëria në zona. Është bërë një analizë shumëkriterëshe për secilin nga këto seksione, e përbërë nga disa komponentë. Paralelisht me zhvillimin e këtij procesi, vijon puna për përditësimin e të dhënave ekzistuese në inventar, duke i rifreskuar me të dhënat aktuale të rrugëve të rikonstruara, ose në proces rehabilitimi. Në fund të muajit Dhjetor 2015 rezulton se kjo analizë është kryer për rreth 662 km rrugë.

Hartimi i projekteve teknike

Përsa i përket hartimit të projekteve teknike, që financohen në kuadër të këtij programi, janë projektuar mbi 1200 km rrugë. Për këtë proces janë kontraktuar disa kompani, të cilat kanë përgatitur dhe dorëzuar projektet teknike, përgatitjen e dokumentave të prokurimit. Për të gjitha projektet janë plotësuar dosjet me projektin, preventivin dhe gjithë dokumentacionin përkatës. Një pjesë e segmenteve rrugore kanë pasur projekte teknike të hartuara nga NJQV-të përkatëse. Këto projekte janë kontrolluar dhe rishikuar nga Njësia e Mbështetjes Teknike pranë FSHZH-së dhe janë dërguar për ripunim në rastet kur ka qenë e nevojshme. Paralelisht me kontrollin e projekteve teknike kryhet edhe hedhja e gjurmës së rrugëve në Google Earth. Për periudhën Janar – Dhjetor 2015, janë kontrolluar dhe ripunuar 71 projekte teknike, përfshirë këtu edhe projektet e Fondit të Zhvillimit të Rajoneve 2015.

Për të gjitha projektet janë plotësuar dosjet me projektin, preventivin dhe gjithë dokumentacionin përkatës. Gjatë vitit 2015 ka vijuar procesi i hartimit të projekteve teknike nga 6 kompanitë projektuese për investimet në NJQV-të që bashkëfinancohen nga Fondi i Zhvillimit të Rajoneve për vitin 2015.

Prokurimi

Procedurat e prokurimit për punimet civile në këtë program janë kryer në përputhje me Udhëzuesit e Bankës Botërore “Guidelines: Procurement Under IBRD Loans and IDA Credits Procurement”. Rrugët e financuara nga BERZH dhe BEI janë prokuruar në përputhje me kushtet dhe procedurat e përcaktuara në Marrëveshjen e Financimit të Projektit për Rrugët Dytësore dhe Lokale dhe Udhëzuesit e Bankës Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim, publikuar në Janar të 1992 dhe rishikuar në Maj të 2010. Rrugët e financuara nga Banka Botërore, GoA, OFID, dhe CEB, janë tenderuar sipas metodës “tender i hapur ndërkombëtar”. Ndërkohë, prokurimi i punimeve civile për rrugët e financuara nga IDB po kryhet sipas metodës “tender i hapur kombëtar”. Rrugët e financuara nga KfW dhe IPA 2009 tenderohen sipas metodës “tender i hapur ndërkombëtar”.

Supervizimi i kontratave të punimeve civile

Supervizimi i kontratave të punimeve civile të rrugëve dytësore dhe lokale kryhet nga kompania JV IRD & Eptisia e cila kryen shërbimet e konsulencës së supervizionit për një periudhë katërvjeçare, deri në fund të vitit 2016.

Procedurat mjedisore

Në kuadrin e Programit “Përmirësimi i Rrugëve Dytësore dhe Lokale”, një vëmendje e veçantë i është kushtuar ndjekjes së procedurave mjedisore siç parashikohen në Manualin e Procedurave, në kërkesat e programit dhe marrëveshjet me donatorët. Është ndjekur procesi i marrjes së lejes së mjedisit, që nga përgatitja e dokumentacionit përkatës, organizimi i konsultimit me publikun dhe aplikimi për leje për të gjitha rrugët e reja në kuadër të këtij programi. Njëkohësisht është kontrolluar zbatimi i Planit të Menaxhimit të Mjedisit dhe në rast mosplotësimi të kriterëve të vendosura, janë aplikuar penalitetet përkatëse.

Funksionim – Mirëmbajtja dhe Ngritja e Kapaciteteve

Në kuadër të ngritjes së kapaciteteve për funksionim mirëmbajtjen e rrugëve, FSHZH është duke realizuar Programin “Mbështetja e Zhvillimit të një Sistemi të Qëndrueshëm të Mirëmbajtjes së Rrugëve në Qeverisjen Lokale” financuar nga BEI (Banka Europiane e Investimeve), i cili filloi zbatimin në fillim të vitit 2014 (shkurt) dhe përfundon në vitin 2016. Roughton International Ltd (RI) është kontraktuar për ofrimin e shërbimeve të konsulencës. Problemi kryesor që adreson programi lidhet me mirëmbajtjen e pamjaftueshme të rrjetit rrugor në vendin tonë. Programi synon të arrijë ndërtimin e kapaciteteve planifikuese dhe menaxhuese në mirëmbajtjen e rrugëve në nivelin lokal. Target i programit, veç njërive vendore, janë edhe politikanët, kontraktorët, stafi i FSHZH si dhe aktorë të tjerë lokal. Produktet e prodhura nga konsulenca janë:

- Discussion Paper – fokusi i këtij produkti është çështja e mirëmbajtjes së rrugëve në kuadër të Programit të Rrugëve Dytësore dhe Lokale. Gjetjet e rezultuara nga rishikimi i kontratave të punimeve të PRDL dhe rekomandimet e gjeneruara do të sigurojnë që rrugët e rikonstruara do të mirëmbahen si duhet në të ardhmen.
- Policy paper - Dokumenti i Politikave Rrugët Rajonale dhe Lokale: Mbështetje për Zhvillimin e Sistemit të Qëndrueshëm të Mirëmbajtjes së Rrugëve. Dokumenti i Politikave parashtron një analizë kritike të situatës aktuale në lidhje me çështjen e mirëmbajtjes së rrugëve lokale, implikimeve të reformës administrative-territoriale në këtë çështje si dhe eksplorimit të mënyra të ndryshme për t'u zbatuar në mirëmbajtjen e rrugëve. Gjithashtu, gjenerimi i një

serie rekomandimesh për politikëbërësit me qëllim sigurimin e një sistemi efektiv për mirëmbajtjen e rrugëve përbën një nga qëllimet e Dokumentit.

Në vijim konsulenca do të fokusohet në produkte të tjera të cilat lidhen më shumë me plane veprimi për FSHZH dhe aktorë të tjerë për krijimin dhe zbatimin e një sistemi efektiv të mirëmbajtjes së rrugëve.

FSHZH ka kryer transferimin e 57 rrugëve pranë ARRSH, së bashku me rrugët dhe programin ROMAPS të planifikimit e mirëmbajtjes së rrugëve. Në të përfshihet informacioni për të gjitha rrugët e marra në dorëzim nga ARRSH. Pranë ARRSH-së, pas përfundimit do të kalojnë edhe rrugët që janë duke u rindërtuar. Dorëzimi i rrugëve të përfunduara është shoqëruar edhe me Sistemin e Menaxhimit të Aseteve të Rrugëve Dytësore dhe Lokale, sistem i cili lejon ARRSH-në të kryejë planifikimin dhe buxhetimin e mirëmbajtjes së tyre. Ndërkohë, pranë NJQV-ve janë dorëzuar 50 segmente rrugore lokale. Që nga fillimi i zbatimit të programit, janë kryer dy cikle trajnimesh për NJQV-të në të gjithë vendin, lidhur me funksionim dhe mirëmbajtjen e rrugëve të rikonstruara në kuadër të PRRDL.

Komponenti i dytë – Financimi i punimeve civile për përmirësimin e rrugëve prioritare rajonale dhe lokale.

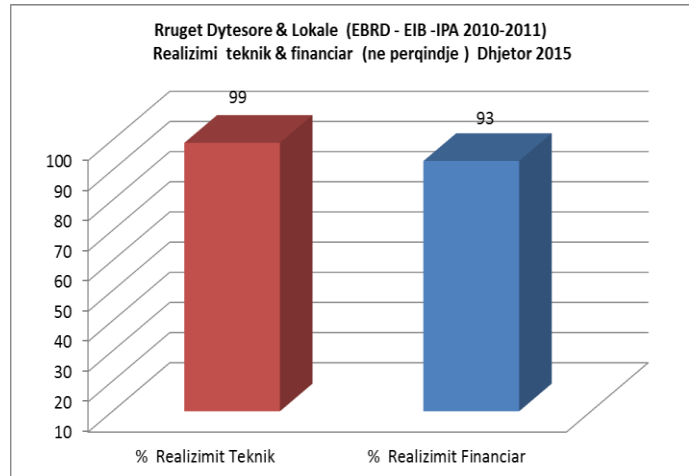
Rrugët e financuara nga Banka Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim (EBRD), Banka Europiane e Investimeve (EIB), IPA 2010 - 2011

EBRD, EIB, IPA 2010 - 2011 kanë financuar këtë program me 138.5 milionë Euro. Në marrëveshjen e financimit është vendosur që fondet e këtyre donatorëve të menaxhohen si një financim i vetëm. Deri në Dhjetor 2015 me këto fonde janë financuar 57 segmente rrugore në gjatësi totale prej 527 km.

Gjatë vitit 2015, kanë qënë në zbatim 13 segmente rrugore ose rreth 127 km.

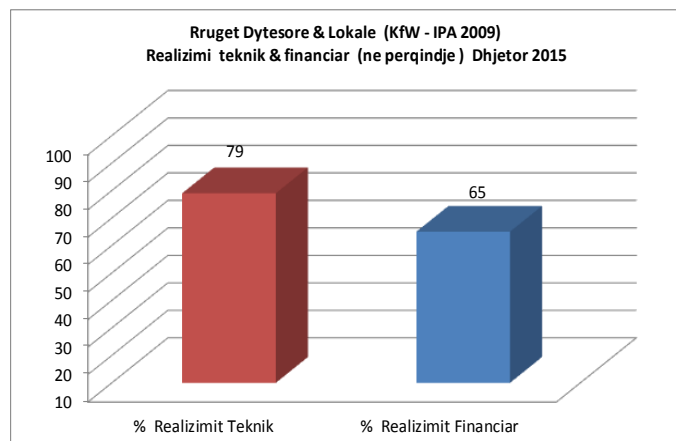
Në fund të dhjetorit 2015 rezulton se për të gjithë financimin kanë përfunduar punimet në 56 akse rrugore me gjatësi prej 517.5 km. Viojnë punimet në 1 segment rrugor me gjatësi 9.55 km.

Ecuria e përgjithshme e gjithë projekteve ka qënë pozitive dhe mund të thuhet se standardet e reja të aplikuara në këtë projekt po japin rezultate të mira në lidhje me cilësinë e punimeve.

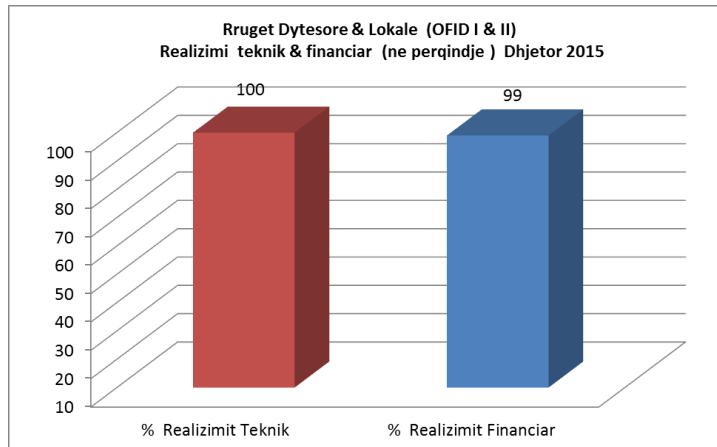
Rrugët e financuara nga KfW dhe IPA 2009

KfW dhe IPA 2009 kanë financuar këtë program përkatësisht me 15 dhe 8.8 milionë Euro. Në marrëveshjen e financimit është vendosur që fondet e këtyre donatorëve të menaxhohen si një i vetëm. Me këto fonde parashikohet financimi i rreth 90 km rrugë në Qarqet Kukës, Dibër dhe Shkodër. Gjatë vitit 2015 kanë qënë në zbatim 6 segmente rrugore ose rreth 78 km. Në fund të Dhjetorit 2015 janë në proces zbatimi 4 segmente rrugore me gjatësi prej 46 km. Ndërkohë kanë përfunduar punimet në 3 segmente rrugore me gjatësi prej 43 km.

Rrugët e financuara nga OFID I & II

Fondi i OPEC për Zhvillim Ndërkombëtar (OFID) ka financuar programin në dy faza në një total prej 25 milionë USD. Deri në fund të muajit Dhjetor 2015 nga ky donator janë financuar 17 segmente rrugore dhe 5 ura, në gjatësi totale prej 115 km. Gjatë vitit 2015 është ndjekur zbatimi dhe përfundimi i segmentit rrugor Thumanë – Laç, i cili shënoi përfundimin e punimeve në të gjitha segmentet rrugore dhe urat. Objektet e përfunduara gjenden në Qarqet Berat, Durrës, Elbasan, Gjirokastrë, Korçë, Lezhë, Shkodër, dhe Vlorë. Muaji Dhjetor 2015 shënoi dhe përfundimin e plotë të projektit për financimin nga OFID.

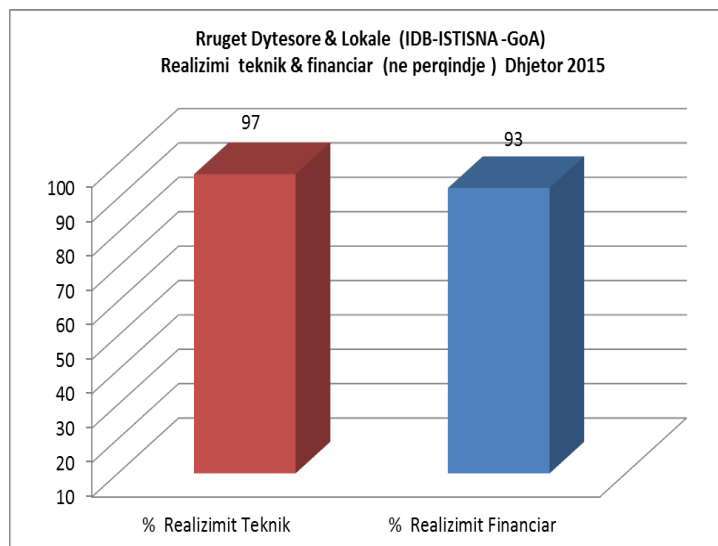
Rrugët e financuara nga Banka Islamike për Zhvillim dhe Qeveria Shqiptare (IDB & GoA)

Banka Islamike për Zhvillim ka financuar Programin “Përmirësimi i Rrugëve Dytësore & Lokale” në shumën prej 40 milionë USD. Këtij financimi i është shtuar dhe një kontribut i Qeverisë Shqiptare në vlerën 4 milionë USD.

Deri në Dhjetor 2015, janë financuar gjithsej 16 segmente rrugore ose 110 km.

Gjate këtij viti është ndjekur zbatimi i 4 segmenteve rrugore me gjatësi prej rreth 11 km.

Aktualisht kanë përfunduar punimet civile për 15 segmente rrugore në një gjatësi prej 106.5 km. Falë kursimeve dhe përdorimit të kujdesshëm të fondeve rezervë, u financuan dy projekte urbane në qytetin e Lezhës dhe dy segmente rrugore në Dibër. Segmentet rrugore në Dibër dhe njëri nga projektet në Bashkinë e Lezhës kanë përfunduar gjatë tremujorit të fundit të vitit 2015. Loti i dytë në Bashkinë e Lezhës është në zbatim.

Konkluzione:

Programi paraqet një performancë shumë të kënaqshme në të gjithë komponentët e tij.

FSHZH si agjenci implementuese e këtij programi po vazhdon të kryejë me sukses rolin e saj në monitorimin, koordinimin dhe implementimin e shpejtë të tij, duke garantuar realizimin me cilësi dhe përgjegjshmëri të të gjitha objektivave të zbatimit të programit.

Gjatë vitit 2015 në kuadër të zbatimit të këtij programi, FSHZH ka ndjekur zbatimin dhe periudhën e garancisë për rreth 75 segmente rrugore dhe ura. Që nga fillimi i zbatimit të PRRDL deri në fund të muajit Dhjetor 2015 janë financuar rreth 1,181 km rrugë dytësore dhe lokale në të gjithë vendin, duke plotësuar objektivat dhe pritshmëritë e programit.

Në proces zbatimi vijojnë të jenë financimet e EBRD, EIB, KfW, OFID, IDB dhe IPA 2009 – 2010 – 2011.

Performanca shumë e mirë e këtij programi është vlerësuar edhe nga institucionet financiare ndërkombëtare, të cilat përmes misioneve dhe raporteve të ndryshme e kanë vlerësuar maksimalisht atë.

4. Programet e Furnizimit me Ujë të Zonave Rurale

Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale është një program i bashkëfinancuar nga Qeveria Shqiptare, Banka Gjermane për Zhvillim, KfW, dhe Bashkimi European. I ndarë në disa projekte të veçanta ky program përbën një nga iniciativat më serioze të këtyre viteve të fundit për të përmirësuar furnizimin me ujë të pijshëm të zonave rurale. Ky program ka arritur deri më sot një financim total prej 56.76 milionë Euro. Përmes këtyre programeve përfitojnë më shumë se 135,000 banorë në zonat rurale, duke mundur kështu furnizim me ujë të pijshëm dhe higjienikisht të pastër. Gjatë muajit Nëntor 2015, ka filluar punën me përgatitjen e fizibiliteteve edhe programi FUZR III me një financim prej 39.3 milionë dhe shtrirje në gjithë Shqipërinë.

Programi	Kohë zgjatja	Financimi Euro (milion)	Qarqet ku implementohet	Popullsia që shërbehet me ujë (banorë)	Nr. i fshatrave
RWSP I & II	2008-2016	11.66	Kukës, Dibër, Shkodër	40,000	53
SIF IV	2010-2017	5.8	Kukës, Dibër, Shkodër	20,000	23
RWSP III	2015-2019	39.3	Të gjitha Qarqet e Shqipërisë	75,000	70

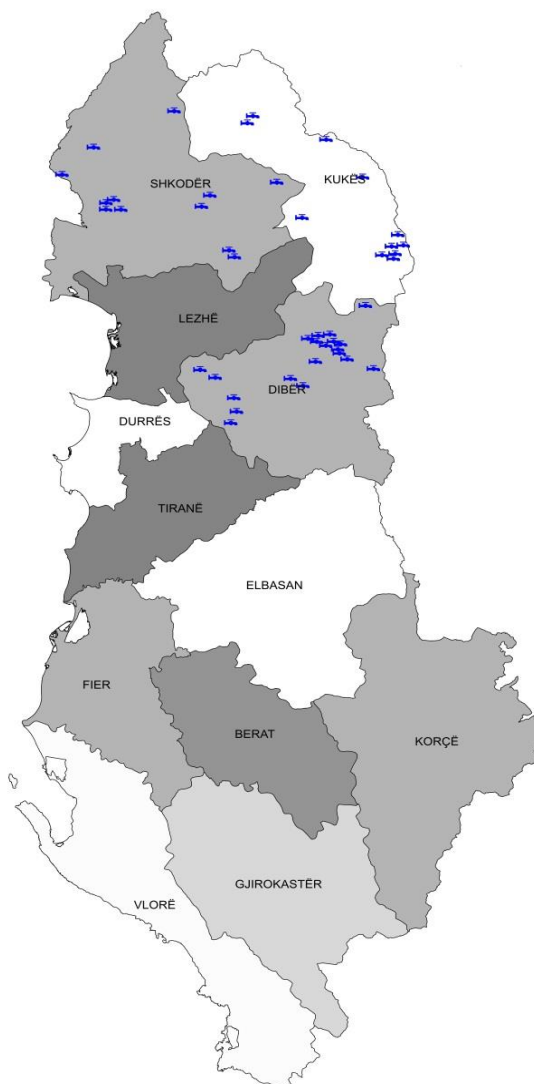
4.1 “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale I & II”

Programi “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale”, financuar nga KfW, ndërtoi 29 skema të ujësjellësive rural në 53 fshatra në Qarqet Dibër, Shkodër dhe Kukës, duke kontribuar në përmirësimin e jetesës së rreth 40.000 banorëve. Programi pati një kohëzgjatje 6 vjeçare.

Faza e parë e tij ka përfunduar në Qershor të vitit 2015 për shkak të rialokimit të fondeve rezervë të mbetura pa u harxhuar dhe disbursimit për pagesën e një kontrate për arsye objektive. Faza e dytë e programit përfundon periudhën e disbursimit në Dhjetor 2016. Ndërkohë Programi i Ujësjellësive Ruralë I dhe II, ka përfunduar fazën e ndërtimit dhe periudhën e defekteve, për të gjitha skemat.

Vlera e programit është 11.66 milionë Euro, nga të cilat (7.5 milionë + 1.5 milionë) për masat investuese, 1 milionë Euro Grant për ngritje kapacitetesh, masat shoqëruese, dhe 1.66 milionë Euro kontribut i Qeverisë Shqiptare & përfituesve të drejtpërdrejtë).

Gjatë periudhës Janar – Dhjetor 2015, programi ka zhvilluar një aktivitet intensiv për mbylljen e kontratave të punimeve civile për 29 skemat skemat e ujësjellësive të financuar, ndjekjen e periudhës së garancisë dhe dorëzimin e tyre

pranë NJQV-ve përfituese. Është kryer monitorimi, funksionimi dhe menaxhimi i skemave nga NJQV-të. Gjithashtu referuar reformës së re territoriale, janë zhvilluar takime dhe diskutime të ndryshme me përfaqësues të NJQV-ve, për transferimin e ujësjellësave të rinj të ndërtuar pranë njësive të reja të qeverisjes vendore, në përputhje me legjislacionin e ri. Gjatë këtij viti, është kryer edhe një audit teknik nga KfW për programin RWSP III, i cili ka rezultuar në vlerësime pozitive.

Ngritja e kapaciteve lokale lidhur me funksionim – mirëmbajtjen, administrimin e ujësjellësave, si dhe monitorimin dhe raportimin e performancës së Njësive të Furnizimit me Ujë të ngritura brenda komunave ka qenë gjithashtu pjesë e punës për këtë periudhë.

4.2 “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale” , SIF IV

Në kuadër të programit SIF IV, financuar nga KfW në vlerën 5 milionë Euro dhe 0.8 milionë Euro të tjera, që janë kontribut lokal nga NJQV-të përfituese, synohet ndërtimi i 15 skemave të ujësjellësave në Qarqet, Kukës, Shkodër dhe Dibër duke siguruar furnizim me ujë higjienikisht të pastër rreth 20,000 banorë në zonat rurale. Programi ka një kohëzgjatje 6 vjeçare dhe përfundon në Qershor 2017.

Programi i ri SIF IV shënon progres në të gjithë komponentët e tij. Ka përfunduar hartimi i fizibiliteteve për 15 skema ujësjellësash të cilat përfshijnë 23 fshatra dhe janë përqëndruar në 11 komuna. Janë përgatitur Marrëveshjet Paraprake dhe Marrëveshjet Finale të Investimit me komunat përfituese, dhe u janë shpjeguar procedurat për pagesën e kontributit lokal. Aktualisht është mbledhur rreth 95 përqind e kontributit të këtyre skemave duke iu referuar ndryshimit të vlerës së kontratës sipas urdhërave të ndryshimit.

Pas përfundimit të projekteve teknike në Janar 2014, u shpall tenderi parakualifikues dhe në fund të Marsit 2014, tenderi për punimet civile në 15 skemat e përzgjedhura për financim.

Në Qershor 2014 u shpall kompania fituese dhe në fund të muajit Qershor u lidh kontrata e zbatimit të projekteve për këto 15 rrjete ujësjellësash në Qarqet Dibër, Kukës, Shkodër. Në muajin Korrik 2014, kontraktori ka filluar zbatimin e punimeve.

Gjatë këtij viti, kanë përfunduar punimet civile në 15 skema të ujësjellësave, dhe pjesa më e madhe janë marrë në dorëzim provizor gjatë muajve Qershor-Korrik 2015. Skemat që kanë përfunduar gjatë tremujorit të fundit 2015, do të merren në dorëzim nga NJQV-të e reja.

Në skemën e Komunës Gurrë u konstatuan probleme thelbësore sociale. Kështu FSHZH, së bashku me Komunën dhe aprovimin e donatorit, mori vendim që në këtë skemë të mos ndërhyhet.

Në vijim u propozua dhe u ra dakord me KfW-në, që kjo skemë të zëvendësohet me skemën Bujan, Qarku Kukës. Konsulenti dorëzoi draft-projektin në Shkurt 2015 dhe projektin final në Mars 2015 i cili është kontrolluar nga Njësia e Kontrollit të Projekteve. Është aprovuar shtesa e kontratës për skemën Bujan në datë 29.06.2015. Muaji Dhjetor 2015, ka shënuar përfundimin e punimeve. Në fund të vitit 2015, progresi fizik i llogaritur i projektit në tërësi është në masën 99 përqind.

Referuar Marrëveshjes së Investimit dhe komponenteve të saj të ndërhyrjes për masa sanitare emergjente, do të ndërhyhet në disa skema ku është investuar për ndërtimin e ujësjellësave. Parashikohet që zbatimi i përmirësimit të infrastrukturës sanitare në skemat e përzgjedhura të përfundojë gjatë gjashtëmujorit të parë të vitit 2016.

Gjithashtu është rënë dakord në parim me donatorin, për pajisjen me matësa uji në qytetin e Bajram Currit, në mënyrë që të menaxhohet konsumi i ujit për skemat që varen nga furnizimi i linjës së transmetimit që furnizon këtë qytet. Konsulenca është duke përgatitur projektin e detajuar.

Ngritja e kapaciteteve në kuadrin e programit të Investimeve sociale IV

Gjate vitit 2015, është avancuar me prokurimin për përzgjedhjen e kompanisë konsulente që do të implementojë programin e trajnimeve, në përshtatje me nevojat.

Aktivitetet e trajnimit do të konsistojnë në trajnimin e trajnerëve të cilët janë staf i FSHZH-së, në mënyrë që t'i aftësojë ata për të trajnuar operatorët e njësive të qeverisjes vendore dhe stafit administrues dhe teknik të ndërmarrjeve të ujësjellësave, në mënyrë që të sigurohet një funksionim dhe mirëmbajtje e qëndrueshme e investimeve të programit SIF IV.

Parashikohet që muaji Shkurt 2016, të shënojë lidhjen e kontratës me konsulencën ndërkombëtare. Kontrata e konsulencës do të zgjasë 15 muaj.

4.3 “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale III”

Projekti “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale III”, parashikon ndërhyrje në shkallë të gjërë në të gjithë vendin. Financues të këtij programi do të jenë KfW me 25.4 milionë Euro dhe Bashkimi Europian përmes IPA 2013, me 9.8 milionë Euro si dhe kontributi i Qeverisë Shqiptare.

Në këtë kuadër me financim nga WBIF në shumën 750,000 Euro, gjatë muajit Nëntor 2015, ka filluar puna me përgatitjen e fizibiliteteve teknike dhe sociale. Puna për hartimin e fizibiliteteve do të vijojë me intensitet gjatë vitit të ardhshëm.

Prokurimi

Gjatë muajit Mars 2014, u shpall tenderi ndërkombëtar për zbatimin e punimeve civile për 15 skemat e përzgjedhura për investim të programit SIF IV sipas procedurave përkatëse.

Në 2 Shkurt 2015, u publikua Tenderi Ndërkombëtar për studimin e fizibiliteteve teknike për RWSP III, ku morën pjesë 16 kompani. Gjatë procesit të vlerësimit, u parakualifikuan 5 kompani. Në datën 29 Qershor 2015, u paraqitën oferta teknike dhe financiare nga këto 5 kompani. Ka përfunduar vlerësimi i ofertave nga Agjenti tenderues dhe është shpallur kompania fituese për përgatitjen e fizibiliteteve teknike për këtë program. Muaji Nëntor 2015 ka shënuar fillimin e zbatimit të kontratës.

Në 6 Gusht 2015 është bërë publikimi për shprehje interesi për tenderin e përzgjedhjes së konsulencës ndërkombëtare për Aktivitete Trajnuese për Stafin Trajnues të FSHZH-së gjatë programit SIF IV. Ka përfunduar procesi i paravlerësimit, dhe janë përzgjedhur 2 kompani, për të vijuar me vlerësimin e ofertës financiare. Në 11 janar 2016, do të bëhet hapja e ofertave dhe parashikohet që në muajin Shkurt 2016, të shpallet kompania fituese.

Procedurat mjedisore

Në kuadër të zbatimit të procedurave për mbrojtjen e mjedisit të programit “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale”, janë kryer këto aktivitete:

- Janë hartuar fizibilitetet mjedisore dhe Planet e Menaxhimit të Mjedisit për të gjitha skemat e ujësjellësve.
- Janë duke u ndjekur procedurat mjedisore dhe përgatitja e lejeve mjedisore për skemat e reja që u përfshinë me fondet e Programit SIF IV.
- Krahas përgatitjes së fizibiliteteve teknike dhe projekteve për skemat e përzgjedhura, vijon puna me procedurat për plotësimin me leje mjedisore si dhe lejen nga drejtoria e baseneve për përdorimin e burimeve ujore.

Konkluzione:

Programi RWS I & II ka përfunduar fazën e mbylljes së kontratave dhe dorëzimit të tyre pranë NJQV-ve përfituese. 29 skemat e financuara kanë përfunduar punimet civile dhe periudhën e garancisë dhe janë dorëzuar pranë NJQV-ve përfituese.

Ecuria e projektit si në zbatimin e punimeve ashtu edhe në zbatimin e masave shoqëruese shfaqet e kënaqshme. Menaxhimi profesional dhe zbatimi i kënaqshëm i këtij programi, ka rezultuar me përfitimin e një financimi të dytë nga ana e KfW-së përmes Programit SIF IV, në vlerën prej 5.8 milionë Euro, çka ka mundësuar financimin e 15 skemave të reja ujësjellësash.

Njëkohësisht në vijim të hartimit dhe zbatimit të programeve për ujësjellës, është siguruar një financim nga WBIF në shumën 750,000 Euro, të cilat do të përdoren për hartimin e fizibiliteteve teknike dhe sociale në kuadër të Programit të Ujësjellësave Rurale III, i cili parashikohet të ketë shtrirje në të gjithë vendin. Financues të këtij programi do të jenë KfW me 25.4 milionë Euro dhe Bashkimi Europian përmes IPA 2013, me 9.8 milionë Euro si dhe kontributi i Qeverisë Shqiptare.

5. Programi Punët në Komunitet IV “Zhvillimi i Alpeve Shqiptare dhe Zonës Bregdetare”

Objektivi i projektit “Punët në Komunitet IV - Zhvillimi i Alpeve Shqiptare dhe Zonës Bregdetare” është të nxisë zhvillimin e qëndrueshëm social-ekonomik në komunitetet me potencial të lartë turistik, nëpërmjet përmirësimit të infrastrukturës së integruar publike duke respektuar ambientin dhe ruajtur trashëgiminë kulturore dhe historike.

Komponentët e projektit janë:

- investime në infrastrukturën dhe shërbimet lokale publike (rikualifikim urban e rrugë, ujësjellës-kanalizime, menaxhim i mbetjeve urbane, etj);
- asistencë teknike & ngritje kapacitetesh (studime fizibiliteti, përgatitje strategjish lokale, hartim projektsh, trajnime).

Projekti me vlerë 36.7 milionë Euro bashkëfinancohet nga Banka për Zhvillim e Këshillit të Europës (CEB), Qeveria Shqiptare dhe NJQV-të përfituese, WBIF.

Burimet e financimit përfshijnë 28.7 milionë euro kredi nga CEB, 1 milion euro grant nga CEB Social Dividend Account (SDA), një kontribut 6 milionë euro nga Qeveria e Shqipërisë dhe NJQV përfituese, si dhe një 1 milion euro grant nga WBIF. Parashikohet

që dy të tretat e kostos së Programit do të investohen në zonën bregdetare të Jugut dhe një e treta në zonën e Alpeve Shqiptare.

Marrëveshja midis Qeverisë Shqiptare dhe CEB për këtë projekt është firmosur në datë 21 Maj, 2015 dhe është ratifikuar nga Parlamenti në datë 2 Korrik 2015.

Projekti, sipas marrëveshjes, ka filluar nga puna në tremujorin e fundit të vitit 2015 dhe parashikohet të përfundojë në shtator 2019.

Aktiviteti i parë i planifikuar ka qenë hapja e zyrave koordinuese në zonat e projektit.

Në kuadër të zbatimit të këtij projekti gjatë muajit Nëntor, është hapur në qytetin e Vlorës zyra e koordinimit të projektit, që do të koordinojë aktivitetin e projektit në Bregdetin e Jugut.

Përsa i përket komponentit të zhvillimit të zonës bregdetare ka filluar puna me hartimin e projekteve teknike në projektet urbane në Vlorë dhe Himarë.

Lidhur me pjesën e Alpeve ka përfunduar vlerësimi teknik për kompaninë konsulente ndërkombëtare, e cila do të hartojë Masterplanin e Alpeve dhe i është dërguar për miratim donatorit. Pas miratimit është bërë hapja e ofertave financiare dhe shpallja e fituesit. Pritet që puna e konsulencës të fillojë brenda Shkurtit 2016. Masterplani parashikohet të përfundojë në harkun kohor të 18 muajve.

6. Programet e CBC/IPA (IPATECH, MONTEAL dhe HERA), financuar nga BE dhe FSHZH

6.1.1 IPATECH - Teknologji në miniaturë: sinergjia e kërkimeve dhe risive për të përmirësuar zhvillimin ekonomik të Adriatikut

Projekti u zhvillua në kuadrin e programit të bashkëpunimit ndërkufitar IPA Adriatik. Morën pjesë 9 organizata nga 5 vende pjesëmarrëse (Shqipëri, Bosnjë, Greqi, Itali, Kroaci). Buxheti total i projektit është 1,748,550 Euro. Kohëzgjatja e projektit ishte 33 muaj nga 1 tetor 2012 - qershor 2015. Buxheti i llogaritur për FSHZH ishte 158,895 Euro.

Projekti ka përfunduar në qershor 2015 dhe pati si qëllim krijimin e një rrjeti bashkëpunimi midis organizatave publike dhe private në shtetet pjesëmarrëse duke stimuluar shkëmbimin e informacionit dhe eksperiencave në kërkimet dhe inovacionet në sektorin agroushqimor.

Gjatë vitit 2014 u ble një makineri në miniaturë për përpunimin e qumështit e cila u instalua në ambientet e Qendrës së Kërkimeve të Ushqimit, Fakulteti i Bioteknologjisë dhe Ushqimit, Universiteti Bujqësor i Tiranës. Kjo fazë i hapi rrugën procesit të pilotimit të makinerisë, nëpërmjet eksperimentimeve të saj.

Për të shpërndarë përvojat e fituara, për të bërë të njohur me shumë makinerinë dhe përdorimin e saj dhe tek aktorët që veprojnë në fushën e agrobiznesit, u organizua "Dita e Hapur e Teknologjisë dhe Inovacionit" në ambientet ku është instaluar makineria. Në këtë aktivitet mori pjesë dhe Ministri i Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujrave, Z. Edmond Panariti dhe të ftuar të tjerë. Gjatë kësaj periudhe janë organizuar 15 eksperimente për prodhimin e llojeve të ndryshme të djathrave me pjesëmarrje të studentëve, fermerëve, përfaqësues të studentëve të masterit, pedagogë që drejtonin

dhe orientonin procesin e eksperimentimit etj. Bazuar në një marrëveshje midis FSHZH dhe Fakultetit të Bioteknologjisë dhe Ushqimit, përveç aktiviteteve të sipërpërmendura janë organizuar edhe trajnime mbi përpunimin e qumështit dhe përdorimin e makinerisë. Së fundmi u përgatitën disa materiale si psh, biznes plan në lidhje me ecurinë e mëtejshme të kësaj linje përpunimi, material vlerësues për eksperimentet, dokument orientues me politikën, plan qëndrueshmërie për rrjetin e IPATECH dhe studim mbi mundësinë e zgjerimit të mëtejshëm të kësaj përvoje. Realizimi i botimit përfundimtar dhe i një dokumentari të shkurtër ishin aktivitetet që përmbyllën këtë projekt.

6.1.2 Projekti MONTEAL

Në fund të muajit korrik 2015 përfundoi periudha e zbatimit të projektit Monteval - investim në zhvillimin e qëndrueshëm njerëzor dhe ekonomik nëpërmjet menaxhimit me pjesëmarrje të turizmit në zonën ndërkufitare të rajoneve Kelmend, Shkrel, Andrijevicë, Berane dhe Plavë.

FSHZH ishte partner udhëheqës në këtë projekt ndërkufitar të mbështetur prej Bashkimit Europian përmes programit IPA CBC Shqipëri – Mal i Zi. Partneri malazez për zbatimin e projektit ishte Organizata e Turizmit Rajonal për Bjelasicën dhe Komovin, ndërsa në marrëdhënie partneriteti për zbatimin e projektit ishin edhe komunat e bashkitë e zonës së synuar.

Buxheti total i projektit që zgjati për 16 muaj duke nisur prej shkurtit 2014, ishte 480,167 Euro ku pjesa e menaxhuar nga FSHZH ishte 248,495 Euro.

Përmes këtij projekti u realizuan një sërë ndërhyrjesh në infrastrukturën turistike të zonës, u rritën dhe përmirësuan kapacitetet njerëzore për aktivizim në sektorin e turizmit si dhe u rrit vizibiliteti i zonës dhe potencialeve turistike të saj. Një tjetër kontribut i rëndësishëm i projektit ishte krijimi i një klime bashkëpunimi mes insitucionesh e sipërmarrësish në të dyja e anët e kufirit. Plani i zhvillimit të qëndrueshëm të zonës i miratuar nga bordi ndërkufitar i ngritur në kuadër të këtij projekti thekson dobinë e partnerit ndërkufitar dhe ofron një udhërrëfyes për ngritjen dhe forcimin e këtij bashkëpunimi.

Punimet për infrastrukturën turistike, që shoqërojnë rrugën Hani i Hotit – Vermosh thajse gjatë gjithë itinerarit të vet, kanë mundësuar krijimin e disa vendpushimeve ku mund të soditet panorama mbresëlënëse e zonës së Alpeve, të pushohet e argëtohet. Edhe në rrugën Hani i Hotit – Qafë Thore janë bërë ndërhyrje të ngjashme. Ndërkohë që ndërhyrje janë bërë për sistemimin dhe rritjen e sigurisë në shtigje që çojnë pushuesit drejt pikave me interes turistik. Sistemi i qendrës së fshatit Vermosh si dhe ngritje e këndeve të lodrave për fëmijë në Vermosh e Shkrel kanë qenë të tjera produkte të këtij aksioni.

Projekti ka pasur një vizibilitet të lartë dhe është vlerësuar shumë pozitivisht prej komunitetit, aktorëve vendor e qendrorë si dhe vizitorëve gjithnjë e në rritje që ka kjo zonë.

6.1.3 Projekti HERA

HERA është akronimi i projektit të financuar nga programi IPA Adriatik të titulluar “Menaxhimi i qëndrueshëm i turizmit të trashëgimisë kulturore”.

Projekti HERA konsiston midis të tjerave në realizimin e projekteve pilot dhe promovimin e “Fototekës Marubi” në qytetin e Shkodrës, si një nga institucionet me vlera të mëdha kulturore, turistike dhe historike në Shqipëri.

Projekti synon ruajtjen, pasqyrimin dhe promovimin e trashëgimisë fotografike shqiptare duke ofruar akses për publikun dhe të garantojë funksionalitet dhe qëndrueshmëri afatgjatë.

Projekti ka disa komponentë:

- Ndërtimi, restaurimi dhe mobilimi;
- Ruajtja e arkivës;
- Projekti muzeografik;
- Funksionaliteti dhe qëndrueshmëria e muzeut të ri.

Pas shpalljes fituese të studios hollandeze, Fondi Shqiptar i Zhvillimit zhvilloi një cikël konsultimesh me grupet e interesit për zbatimin e projektit të "Restaurimit dhe Muzealizimit të Fototekës Kombëtare Marubi" në Shkodër.

Në muajin dhjetor 2014 u dorëzua projekti teknik përfundimtar, realizimi i të cilit u mundësua në sajë të bashkëfinancimit nga fondet IPA, Qeveria Shqiptare, Fondi Shqiptaro-Amerikan i Zhvillimit dhe partnerë të tjerë. Ambasada e Zvicrës është një tjetër bashkëfinancues që do të kontribuojë në realizimin e Muzealizimit të Marubit.

Në prill 2015 u finalizua me sukses përzgjedhja e kompanisë për realizimin e punimeve të "Restaurimit dhe Muzealizimit të Fototekës Kombëtare Marubi" në Shkodër.

Punimet e këtij objekti startuan në mesin e muajit maj dhe vijnë me ritme të kënaqshme. Referuar kontratës së punimeve vlerësohet një realizim rreth 65% të punimeve të konstruksionit. Ndërkohë, ka nisur puna me ekspertet e fushës së muzealizimit për të finalizuar konceptin muzeografik të Marubit.

Vlen për t'u theksuar se rëndësia dhe vlerat historike e kulturore të këtij projekti bënë bashkë një sërë aktorësh, individë, profesionistë dhe institucione vendase e të huaja.

Parashikohet që projekti për ndërtimin dhe muzealizimin e Fototekës Marubi të përfundojë në pranverë të vitit 2016.

6.1.4 IPA 2012 – Përmirësimi i aksesit në shërbimet publike për grupet vulnerable në zonat periferike në qytetet Tiranë dhe Durrës

Shuma e financimit është 8 milionë Euro nga të cilat 6.2 financim i IPA kurse 1.8 milionë Euro është financim i dy bashkive të Tiranës dhe Durrësit.

Objektivi specifik i këtij projekti është përmirësimi i infrastrukturës sociale për grupet me vulnerabël në qytetet e Tiranës dhe Durrësit.

Në vijim të aktivitetit të zhvilluar gjatë vitit 2014, Projektet e financuara në Bashkitë Tiranë dhe Durrës, kanë filluar zbatimin në Janar 2015. Punimet janë parashikuar të zgjasin 18 muaj. Procedurat për monitorimin dhe supervizimin e punimeve civile ndiqen nga Delegacioni European.

7. Vija bregdetare e qytetit të Vlorës - Lungomare

Kosto e këtij projekti është parashikuar në vlerën rreth 15 milionë Euro. Kjo kosto do të mbulohet përkatësisht nga IPA 2013, në vlerën 12 milionë Euro (11.3 milionë Euro punime civile & 0.7 milionë Euro supervizim) dhe 3 milionë Euro nga Qeveria Shqiptare.

Punimet civile për realizimin e projektit kanë filluar Qershor 2015 dhe parashikohet të përfundojnë në Shtator 2016.

Projekti është i ndarë në disa faza dhe është bashkerenduar me financime të tjera të Qeverisë Shqiptare, përmes Fondit për Zhvillimin e Rajoneve. Aktualisht ka përfunduar puna për mbushjen me rërë të plazhit Vlorë me fonde të Qeverisë Shqiptare në kuadër të FZHR 2014. Po me fonde të Qeverisë Shqiptare në kuadër të FZHR është në proces edhe gjelbërimi i vijës bregdetare të Vlorës. Të gjitha këto faza ecin paralelisht dhe ndiqen edhe nga punimet civile të ndërtimit të vijës. Hartimi i projektit teknik ka përfunduar dhe Delegacioni European hapi procedurat e tenderimit në 23 Mars. Është nënshkruar kontrata dhe punimet civile filluan në 12 Qershor 2015. Kohëzgjatja e punimeve është 16 muaj. Deri në Dhjetor 2015 punimet janë realizuar në masën 25 %.

8. Rikonstruksioni i rrugës së Lumit të Vlorës

Projekti parashikon ti japë zgjidhje të qëndrueshme infrastrukturës publike në zonën e Bregdetit të Jugut, specifikisht në zonën e Lumit të Vlorës, duke kontribuar në përmirësimin e kushteve të jetesës për vendasit dhe ridimensionim e sektorit të turizmit si një nga shtyllat kryesore të ekonomisë lokale dhe rajonale.

Infrastruktura publike aktualisht nuk favorizon zhvillimin e ekonomisë dhe nuk ofron shërbime optimale për popullsinë vendase dhe turistët që frekuentojnë këtë zonë.

Projekti ka si qëllim rikonstruksionin e rrugës së Lumit të Vlores, e cila do të mundësojë lidhjen e dy rrugëve nacionale (SH4-SH8) dhe përfshin edhe një degëzim që mundëson lidhjen me qytetin e Vlorës.

Rruga e Lumit te Vlores në versionin fillestar të saj është parashikuar të financohet në shumën 78 milionë USD pa TVSH, për gjatësinë e plote të saj 94.2 km.

Pas negociateve me Fondin Kuvajtian është rënë dakort për financimin e pjesor të rrugës, për gjatësinë 74 km me shumën 51 milionë pa TVSH (përkatësisht 40 milionë USD kredi nga Fondi Kuvajtian dhe 11 milionë USD, kontribut i Qeverisë Shqiptare). Projekti parashikohet të fillojë në vitin 2016 dhe të përfundojë në vitin 2019.

Një mision vlerësues i Fondit Kuvajtian për Zhvillim Ekonomik Arab, vizitoi Shqipërinë për një periudhë 2 javore, nga 27 Shtatori deri në 10 Tetor 2015.

Qellimi i kësaj vizite ishte diskutimi dhe vlerësimi mbi mundësinë e dhënies së kredisë për rikonstruksionin e Rrugës së Lumit të Vlorës, duke i hapur rrugë përgatitjes së Raportit Teknik i cili do të paraqitet për aprovim në mbledhjen e Bordit të Fondit Kuvajtian.

Në përfundim të vizitës së tij në Shqipëri, misioni vlerësoi domosdoshmërinë e investimit dhe ra dakord që të përgatisë një raport aprovues për Mbledhjen e Bordit të Fondit Kuvajtian, që parashikohet të zhvillohet në fillim të vitit 2016.

9. AKTIVITETI INSTITUCIONAL

9.1 Menaxhimi Financiar

Analiza vjetore financiare për 2015, bazuar në sistemin raportues të pasqyrës së të ardhurave dhe shpenzimeve, jep informacion kryesisht mbi funksionet kryesore financiare: planifikimin, kontabilitetin, menaxhimin financiar të investimeve dhe atë operativ-administrativ.

Gjatë kësaj periudhe janë bërë përpjekje për ruajtjen dhe garantimin e ekuilibrave financiarë të institucionit në mënyrë që i gjithë aktiviteti ekonomik - financiar i tij të jetë i organizuar brenda limiteve të lejuara të financimit. Gjithashtu vëmendje i është kushtuar administrimit dhe menaxhimit të fondeve me përgjegjshmëri dhe transparencë, si dhe monitorimit dhe mbikqyrjes së detajuar të fondeve sipas komponentëve përkatës: investime në infrastrukturë, administrim të brendshëm, asistencë teknike, etj.

Në kuadër të Programit “Rrugët Dytësore dhe Lokale”, Programit “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale”, Programit “Zhvillimi i Alpeve Shqiptare dhe Zonave Bregdetare”, Programit të Infrastrukturës Vendore/Fondi për Zhvillimin e Rajoneve dhe programeve IPA Adriatika, buxheti i miratuar për vitin 2015 është në vlerën 71 milionë Euro (pas rishikimeve me akte normative të Qeverisë).

Realizimi i Buxhetit për vitin 2015

Kategoria	Grand Total/Totali i Përgjithshëm		
	Buxheti vjetor në Euro	Realizimi i buxhetit vjetor në Euro	%
Punime Civile	62,732,378	60,518,742	96%
Design&superv.	4,369,127	2,977,116	68%
Asistence Teknike	2,155,689	307,755	14%
Training	104,700	38,143	36%
Investime &PaisjeFZSH	233,693	99,296	42%
Kosto Operative	1,538,693	1,339,334	87%
Rezerve	42,857	-	0%
T o t a l i	71,177,137	65,280,386	92%

Gjatë këtij viti buxheti është realizuar në masën 92 përqind ose rreth 65.3 milionë Euro. Zëri i investimeve gjatë këtij viti është realizuar në masën 96%. Ky zë përbën aktivitetin kryesor të Institucionit dhe përfaqëson investimet në infrastrukturë për rikonstruksion dhe përmirësim të infrastrukturës rrugore, rehabilitim të hapësirave urbane, rehabilitim dhe ndërtim të ujësjellësave ruralë dhe shkollave, restaurimin e objekteve të trashëgimisë kulturore etj.

Mosrealizimi i plotë i buxhetit ka ardhur kryesisht në disa projekte të cilat përbenin risi përsa i përket natyrës dhe specifikës së investimeve që FSHZH ka kryer në vite. Me mosrealizim u karakterizuan në përgjithësi projektet e FZHR që kanë të bëjnë me përgatitjen e studimeve, projekteve dhe masterplaneve, projekti i krijimit të sistemit kombëtar të të dhënave gjeohapsinore dhe projektet e gjelbërimit.

Për realizimin buxhetor janë ndjekur me përpikmëri plani i punës dhe procedurat e përcaktuara në marrëveshjet e nënshkruara me donatorët si dhe legjislacioni shqiptar. Pasqyrat financiare, që paraqiten më poshtë, përmbajnë të dhëna të cilat krijojnë një skenar të qartë të mjedisit ekonomik - financiar dhe të performancës së aktivitetit të FSHZH-së gjatë këtij viti, si dhe një analizë në nivelin strukturor të shpenzimeve dhe të të ardhurave duke paraqitur në këtë mënyrë raportin si dhe peshën specifike të donatorëve, kategorive dhe komponentëve të veçantë.

Gjatë vitit 2015 janë përgatitur Pasqyrat Financiare Vjetore (Balanci) për vitin 2014 dhe në 15.03.2015 janë dërguar në Ministrinë e Financës sipas formatit dhe standarteve të kërkuara.

Në kuadër të Programit “Rrugët Dytësore dhe Lokale”, sipas kushteve të marrëveshjes me donatorët respektivë, është kryer procesi i auditimit të jashtëm nga kompania audituese “Deloitte & Touche” për donatorin EIB Grant për vitin 2014 dhe për gjashtëmujorin e parë 2015 si dhe për donatorët KfW dhe IPA 2009, për vitet 2013 dhe 2014.

Në kuadër të projektit IPA MONTEAL është kryer auditimi i jashtëm për mbylljen e programit gjatë muajit Korrik 2015 nga kompania Inter BBK Auditing shpk.

Gjithashtu në periudhën Maj-Qershor 2015 është kryer procesi i auditimit të jashtëm për vitin 2014 për të gjitha programet që FSHZH ka në zbatim, nga kompania Pricewaterhouse Coopers, kompani e prokuruar nga Ministria e Financave. Për vitin 2014 janë çertifikuar dhe dorëzuar raportet respektive sipas programeve dhe donatorëve përkatës si dhe raporti i konsoliduar për FSHZH.

Në kuadër të përgatitjes së PBA 2016-2018, në afatet dhe formatet e përcaktuara, janë përgatitur dhe dorëzuar në Ministrinë e Ekonomisë dhe në Ministrinë e Financave dokumentat dhe kërkesat buxhetore të institucionit për 3 vitet e ardhshme.

Gjatë vitit 2015 FSHZH ka raportuar periodikisht pranë Ministrisë së Ekonomisë, Ministrisë së Financave, Ministrisë së Integritetit, etj., lidhur me:

- Monitorimin e investimeve publike, etj.;
- Disbursimet dhe shpenzimet sipas programeve dhe donatorëve respektive;
- Pagesat e kostove të bashkëfinancimit dhe TVSH të projekteve financuar nga IPA.

Të ardhurat e FSHZH-së

Gjatë vitit 2015 FSHZH ka menaxhuar fondet e akorduara nga donatorët e huaj dhe Qeveria Shqiptare që rrjedhin nga marrëveshjet qeveritare në kuadër të 3 Programeve në zbatim dhe në kuadër të Fondit të Zhvillimit të Rajoneve.

Aktualisht FSHZH ka në ndjekje financiare këto programe:

- Programi “Rrugët Dytësore dhe Lokale” - financuar Banka Botërore, CEB, OFID, IDB, ISTISNA, EIB, EBRD, IPA 2010-2011, KfW & IPA 2009 dhe Qeveria Shqiptare;
- Programi “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale” - financuar nga KfW, Qeveria Shqiptare dhe përfituesit e drejtpërdrejtë;

- Programi “Zhvillimi i Alpeve Shqiptare dhe Zonave Bregdetare “ financuar nga CEB, WBIF dhe Qeveria Shqiptare;
- Programi i Infrastrukturës Vendore në kuadër të Fondit të Zhvillimit të Rajoneve - financuar nga Qeveria Shqiptare.

Disbursimi i Fondeve gjatë vitit 2015 sipas Programeve

Për periudhën Janar-Dhjetor 2015, në përputhje me kërkesat për financime, janë disbursuar nga donatorët e huaj rreth 37.75 milionë Euro sipas Programeve si më poshtë:

- Për Programin “Rrugët Dytësore dhe Lokale” gjatë këtij viti janë disbursuar rreth 34.05 milionë Euro nga të cilat: OPEC në vlerën 904 mijë Euro, IDB & ISTISNA në vlerën 1.55 milion Euro, KfW SIF IV & IPA 2009 në vlerën 8.82 milionë Euro, EBRD në vlerën 4.90 milionë Euro, EIB në vlerën 5 milionë Euro, IPA 2010-2011 në vlerën 12.15 milionë Euro, EBRD Grant 524 mijë Euro, EIB Grant 204 mijë Euro;
- Për Programin “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale” gjatë këtij viti janë disbursuar 3.50 milionë Euro.
- Për Programin “Zhvillimi i Alpeve Shqiptare dhe Zonave Bregdetare “ janë disbursuar 200 mijë Euro.

Fondet e akorduara nga Qeveria Shqiptare për vitin 2015 për të dy programet në vazhdim, në komponentët Kosto Lokale dhe TVSH janë në vlerën 9.63 milionë Euro.

Fondet e akorduara nga Qeveria Shqiptare në kuadër të Fondit të Zhvillimit të Rajoneve për Programin e Infrastrukturës Vendore janë në vlerën 23 milionë Euro.

Të ardhura të tjera

Gjatë aktivitetit ekonomik-financiar të saj, FSHZH realizon të ardhura në vlera monetare nga aktivitetet dytësore dhe nga marrëveshjet e drejtpërdrejta me donatorë të ndryshëm.

Gjatë vitit 2015 janë arkëtuar të ardhura nga aktiviteti dytësor dhe nga donatorët e huaj si më poshtë:

- Të ardhura të tjera nga shitja e dokumentave për tendera në vlerën 10 mijë Euro, nga investimi në depozita me afat rreth 4 mijë Euro;
- Kontribute nga Bashkitë si bashkë inancuese për projekte të financuara në kuadër të FZHR-së rreth 76 mijë Euro;
- Për Programet IPA Adriatika janë disbursuar rreth 70 mijë Euro në përputhje me kërkesat për financime për secilin program nga donatorët respektivë, si dhe për restaurimin e fototekës Marubi janë disbursuar rreth 268 mijë Euro nga Fondi Shqiptaro-Amerikan i Zhvillimit, rreth 214 mijë Euro nga Qeveria Shqiptare si bashkëfinancim dhe rreth 32 mijë Euro nga Fondi Zvicerian.

Shpenzimet dhe Realizimi i Zërave të Buxhetit për vitin 2015

Gjatë vitit 2015 FSHZH ka menaxhuar një fond prej 65.3 milionë Euro, me një realizim financiar në masën 92% kundrejt buxhetit vjetor 2015 të ndryshuar. Realizimi financiar paraqitet më poshtë i ndarë sipas komponentëve:

Infrastruktura

Ky zë përbën aktivitetin kryesor të Institucionit dhe përfaqëson investimet në infrastrukturë për punime civile për rikonstruksion dhe përmirësim të infrastrukturës rrugore, gjelbërim të infrastrukturës rrugore dhe objekteve të tjera, rehabilitim të zonave urbane, rehabilitim dhe ndërtim të ujësjellësave ruralë dhe shkollave, restaurimin e objekteve të trashëgimisë kulturore dhe të tjera. Në këtë komponent është ndjekur zbatimi i punimeve dhe i periudhës së garancisë si dhe janë financuar rreth 119 kontrata punimesh civile. Si komponent është realizuar në vlerën rreth 60.51 milionë Euro ose në masën prej 96% kundrejt buxhetit vjetor të rishikuar.

(Tabela bashkëngjitur “Realizimi i zërave të Buxhetit për periudhën Janar - Dhjetor 2015”).

Realizimi financiar për periudhën Janar – Dhjetor 2015 për kategorinë “Investime”

Programet	Pesha specifike në % kundrejt realizimit	Realizimi në vlerë (shprehur në Euro)
Programi i Rrugëve Dytësore dhe Lokale (OPEC, EIB & EBRD, IPA 2010-2011, IDB-ISTISNA, KfW, IPA 2009)	51.06 %	30,899,113
Programi i Ujësjellësave Rural (KfW/SIF IV)	5.11%	3,093,757
Investime Qeveria Shqiptare +TVSH +FZHR	42.86 %	25,937,997
Përfituesit+Fondet e FSHZH	0.97 %	587,875
Totali	100 %	60,518,742

Projektim – Supervizimi

Gjatë vitit 2015, ky zë është realizuar në vlerën rreth 2.970 milionë Euro ose 68% kundrejt buxhetit vjetor të rishikur dhe përfshin shpenzime për projektim dhe supervizion të punimeve civile sipas programeve përkatëse. Në kuadër të Programit “Rrugët Dytësore dhe Lokale” janë disbursuar rreth 916 mijë Euro për financimin e kontratës së supervizionit me kompaninë IRD Engineering. Në kuadër të Programit “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale” janë disbursuar rreth 265 mijë Euro për financimin e kontratave të supervizionit me kompani lokale dhe kompaninë e huaj Kocks Consulting. Në kuadër të projekteve IPA CBC /IPA Hera për financim të fototekës Marubi janë disbursuar 15 mijë Euro.

Në kuadër të Fondit të Zhvillimit të Rajoneve në këtë kategori janë disbursuar rreth 1.781 milion Euro nga të cilat rreth 252 mijë Euro për financimin e projektimit të Lungomares, rreth 595 mijë Euro për “Studime dhe projekte për projekte të Fondit të Zhvillimit të Rajoneve”, rreth 354 mijë Euro për “Hartimi i projekt-ideve dhe projekteve të zbatimit për transformim dhe përmirësim të hapësirës urbane në disa zona në rajonet Tiranë -Durrës dhe Bregdetin e Jugut”, rreth 379 mijë Euro për “Hartimi i studimeve dhe projekt - ideve për projekte komplekse urbane” si dhe rreth 201 mijë Euro për financimin e supervizionit dhe kolaudimit të projekteve të infrastrukturës vendore.

Asistenca Teknike

Ky komponent është realizuar në vlerën 308 mijë Euro ose në masën 14% kundrejt Buxhetit vjetor. Ky zë përfshin asistencë teknike të huaj për menaxhimin e kontratave të punimeve, ndjekjes së procedurave të prokurimeve sipas standarteve të çdo donatori dhe mirëmbajtjes rrugore në kuadër të Programit “Rrugët Dytësore dhe Lokale” në vlerën 250 mijë Euro, konsulencë lokale në kuadër të mbështetjes institucionale, strategjisë së zhvillimit rajonal dhe informim-komunikimit në vlerën 58 mijë Euro të financuara nga projektet IPA Adriatika-IPA HERA-IPA Monteval.

Kualifikime

Ky komponent përfshin shpenzimet e bëra për kualifikimin e stafit të FSHZH-së dhe të komunave dhe bashkive. Ky zë është realizuar në vlerën 38 mijë Euro në kuadër të projekteve IPA për aktivitete të ndryshme, për promovimin e vlerave të zonave turistike dhe për kualifikime me temë “Zhvillimi ekonomik lokal” për stafet të komunave dhe bashkive, si dhe aktivitete të ndryshme për FSHZH.

Investime dhe Pajisje FSHZH

Ky komponent përfshin investime dhe blerje pajisjesh për zyrat e FSHZH-së në qendër dhe në rrethe. Ky zë është realizuar në vlerën 99 mijë Euro ose 42% kundrejt buxhetit vjetor. Në kuadër të projektit Zhvillimi i Alpeve Shqiptare dhe Zonave Bregdetare është restauruar dhe pajisur zyra rajonale e Vlorës.

Shpenzime operative

Shpenzimet operative gjatë vitit 2015 janë realizuar në vlerën 186 milionë Lekë ose rreth 86.60 % kundrejt buxhetit vjetor të rishikuar.

Realizimi i zërave të shpenzimeve të nënkomponentëve të kësaj kategorie kundrejt buxhetit vjetor është paraqitur në tabelën e mëposhtme:

Realizimi i shpenzimeve operative kundrejt buxhetit vjetor 2015
Analiza e shpenzimeve të kostos operative

REALIZIMI KUNDREJT BUXHETIT 2015 (Kosto operacionale) Lekë				
Nr.	ZËRAT	BUXHET 2015	REALIZIMI 2015	PËRQINDJA E REALIZIMIT
1	Kancelari	2,500,000	1,582,933	63.3%
2	Karburant	12,500,000	11,494,573	92.0%
3	Servis makinash/siguracion	8,500,000	5,433,389	63.9%
4	Pagat	160,380,000	145,497,122	90.7%
5	Dieta	5,750,000	3,578,896	62.2%
6	Telefon dhe PT	3,000,000	2,569,216	85.6%
7	Internet	1,000,000	700,372	70.0%
8	Energji Elektrike/Ujë	2,500,000	2,195,636	87.8%
9	Zyra me qera	1,700,000	707,287	41.6%
10	Mirëmbajtje/Sigurim godine	3,000,000	2,573,614	85.8%
11	Të tjera/Petty cash	4,420,000	3,143,996	71.1%
12	Publikimi & Promovime	4,166,000	3,257,130	78.2%
13	Kontrata Sherbimi	3,387,000	3,143,540	92.8%
14	Shpenzime gjyqësore/Përkthime/	2,100,000	97,768	4.7%
15	Servis kompjuter dhe fotokopje	550,000	550,000	100.0%
	TOTAL	215,453,000	186,525,471	86.6%

a. Shpenzimet për kancelari

Shpenzimet kryesore në këtë zë janë kryesisht për kancelari të ndryshme, letër, bojra për fotokopje dhe printera, etj. Gjatë këtij viti janë shpenzuar rreth 1.58 milion Lekë ose 63.30 % e buxhetit vjetor për blerje kancelarie.

b. Shpenzimet për karburant

Buxheti vjetor për këtë zë të shpenzimeve është 12.50 milionë Lekë. Gjatë këtij viti shpenzimi i kryer është në vlerën 11.49 milionë Lekë ose rreth 92 % të buxhetit vjetor për këtë zë shpenzimi, që përfaqëson shpenzime për blerje karburanti në mbështetje të mbikqyrjes në terren të punimeve, kryesisht për Departamentin e Infrastrukturës.

c. Shpenzimet për mirëmbajtjen dhe siguracion të automjeteve

Këto shpenzime përfshijnë shërbimet periodike, shërbimet e veçanta, blerjen e pjesëve të këmbimit, gomave dhe siguracionin e mjeteve. Buxheti i parashikuar për këtë zë është rreth 8.5 milionë Lekë. Realizimi për këtë vit është rreth 5.43 milionë Lekë ose në masën 63.90 % të buxhetit vjetor.

d. Shpenzimet për paga, sigurimet shoqërore dhe shëndetësore

Shpenzimet për pagat dhe sigurimet shoqërore për vitin 2015 janë parashikuar në shumën 160 milionë Lekë. Ky zë është realizuar në masën 90.70 % kundrejt buxhetit vjetor.

e. Shpenzimet për dieta e shërbime

Shpenzimet për dieta dhe shërbime për vitin 2015 janë parashikuar në shumën 5.75 milionë Lekë. Ky zë shpenzimesh është realizuar në vlerën 3.57 milionë Lekë ose 62.20 % kundrejt buxhetit vjetor dhe mbështet kryesisht aktivitetin e kryer nga Departamenti i Infrastrukturës për mbikqyrjen e objekteve në terren.

f. Shpenzimet e komunikimit

Në këtë zë përfshihen shpenzimet për komunikim si dhe shpenzimet e shërbimit postar. Ky zë është parashikuar 3 milionë Lekë dhe është realizuar në vlerën 2.56 milionë Lekë ose 85.60 % kundrejt buxhetit vjetor.

g. Shpenzime të tjera

Në zërin shpenzime të tjera përfshihen shërbim interneti, facilitete dhe qera rajonale të FSHZH-së, energji elektrike, ujë, ruajtje e godinës, mirëmbajtje e sistemeve të zyrave qendrore, siguracione, seminare të stafit, blerje të vogla etj. Për këtë zë në Buxhetin 2015 janë parashikuar rreth 12.62 milionë Lekë. Ky zë është realizuar në vlerën 9.32 milionë Lekë ose 74 % kundrejt buxhetit vjetor, nga të cilat 3.14 milionë lekë janë financuar nga fondet e veta të institucionit.

h. Publikime & Promovime

Në këtë zë përfshihen shpenzimet për analizat periodike të stafit, dizajne, printime, publikime dhe njoftime të ndryshme në shtyp (njoftime për tendera, punësime, etj). Në buxhetin e vitit 2015 për këtë zë janë parashikuar rreth 4.16 milionë Lekë. Gjatë vitit 2015 janë realizuar shpenzime në masën 3.25 milionë lekë ose rreth 78.20% kundrejt buxhetit vjetor të parashikuar për këtë zë për njoftime, publikime, përgatitje video dhe dokumentarë kryesisht në kuadër të projekteve IPA Adriatika (Fototeka Marubi, zona Kelmend).

i. Kontrata shërbimi dhe shpenzime gjyqësore, përkthime, noterizime

Në këtë zë përfshihen shpenzime gjyqësore dhe asistencë juridike si dhe pagesa për kontrata shërbimi. Për këtë zë në buxhetin 2015 janë parashikuar rreth 5.48 milionë Lekë. Gjatë vitit 2015 shpenzimet për këtë zë janë në vlerën 3.24 milionë lekë, kryesisht për ekspertizë mjedisore dhe procedura prokurimi si dhe specialistë të zhvillimit rajonal.

j. Servis kompjuter dhe fotokopje

Në buxhetin e vitit 2015 për këtë zë janë parashikuar rreth 550 mijë Lekë. Realizimi për këtë zë është 100%.

9.2 Komunikimi dhe Informimi

Komunikimi dhe Informimi është një aspekt mjaft i rëndësishëm i punës së Fondit Shqiptar të Zhvillimit. Arritjet e deritanishme të FSHZH-së, dhe veçanërisht intensiteti i lartë i projekteve dhe investimeve për këtë periudhë nëpërmjet një strategjie komunikimi të mirëpërcaktuar i janë komunikuar një publiku më të gjerë.

Gjatë vitit 2015, krahas aktiviteteve promovuese dhe informuese mbi Programin e Rrugëve Dytësore dhe Lokale dhe Programin e Ujësjiellësave Rural, FSHZH ka vijuar me aktivitetet informuese mbi projektet MONTEAL, IPATECH agrobiznes, projekti HERA: “Menaxhimi i turizmit të qëndrueshëm të trashëgimisë së vendeve të rajonit të Adriatikut” si dhe investime që kanë në fokus zhvillimin dhe rijetësimin urban, në zbatim të Programit të Qeverisë Shqiptarë për Rilindjen Urbane, duke e rritur edhe spektrin e përfituesve të drejtëpërdrejtë nga investimet e FSHZH-së.

Me qëllim monitorimin e investimeve dhe koordinimin me agjencitë e tjera qendrore, vendore dhe rajonale, Fondi Shqiptar i Zhvillimit ka çelur në nëntor 2015 dy zyra rajonale, përkatësisht, në Gjakovë dhe Vlorë; evente të cilat kanë gjetur pasqyrim të gjerë në median vizive dhe të shkruar, kombëtare dhe lokale.

Në përputhje me Strategjinë e Komunikimit të FSHZH-së dhe mbështetur mbi buxhetin vjetor me synim rritjen e vizibilitetit të projekteve që zbatohen nga FSHZH janë përgatitur komunikata për shtyp për inspektimet e kryera nga stafi drejtues i FSHZH-së si dhe janë pasqyruar në Facebook dhe faqen zyrtare të internetit vizitat e përfaqësuesve të qeverisjes qendrore në sitet e projekteve që po zbatohen nga FSHZH; për të mbështetur promovimin e aktiviteteve të FSHZH-së është kryer edhe printimi dhe prodhimi i një sërë materialesh informuese si fletëpalosje, banera, postera, tabela dhe flamuj me logon e institucionit, si dhe kartolina e kalendarit i fundvitit.

Informimi i publikut është realizuar në këto drejtime:

- **Mediat vizive**

Aktiviteti i FSHZH-së ka qenë prezent në median vizive nëpërmjet pasqyrimin të kronikave për Projektin e Rrugëve Dytësore dhe Lokale, Projektin HERA, MONTEAL, IPATECH si dhe projektet e reja që po zbatohen nga FSHZH me financim nga Qeveria Shqiptare nëpërmjet Fondit për Zhvillimin e Rajoneve. Gjatë kësaj periudhe janë transmetuar kronika mbi aktivitetet e FSHZH-së në televizionet kombëtare si Top Channel, Klan TV, ABC News, Ora News, A1 Report TV, RTSH, Vizion+, dhe në televizionet lokale si, TV1 Channel, Rozafa TV etj.

- **Shtypi i shkruar**

Përveç mbulimit televiziv të aktivitetit, paralelisht është bërë edhe pasqyrimi i aktivitetit të FSHZH-së në shtypin e shkruar. Vëmendje i është kushtuar nga media e shkruar projekteve të reja që po implementohen nga FSHZH në kuadër të investimeve nga Fondi i Zhvillimit të Rajoneve pasi këto investime fokusohen në rivitalizimin e qendrave urbane. Artikuj mbi investimet e FSHZH-së janë pasqyruar në revista, gazeta, si dhe media elektronike si p.sh., gazeta Panorama, Shqiptarja.com, Shekulli, Balkanweb, gazeta Dita, ATSH, Newsbomb.al, etj.

- **Faqja zyrtare e web-it**

I gjithë aktiviteti në kuadër të informimit të publikut është pasqyruar me detaje e imazhe në faqen zyrtare të web-it të FSHZH në gjuhën shqipe dhe atë angleze. Gjithshtu në fund të nëntorit 2015, është përgatitur faqja zyrtare e internetit për Zyrën Rajonale të Vlorës. Gjatë kësaj periudhe janë pasqyruar rreth 35 lajme në gjuhën shqipe dhe 21 në gjuhën angleze. Është bërë përditësimi i vazhdueshëm i informacionit si dhe pasqyrimi i përshkrimeve në shqip dhe anglisht të projekteve të reja në zbatim.

- **Faqja zyrtare Facebook**

I gjithë aktiviteti i FSHZH në kuadër të informimit të publikut është pasqyruar me detaje, në imazhe e video dhe në faqen zyrtare të Facebook-ut. Në këtë faqe përveç publikimeve të aktiviteteve të FSHZH është bërë një komunikim interaktiv i personave të interesuar jo vetëm me postime në murin e kësaj faqeje, por dhe me komente të ndryshme të investimeve të kryera si dhe atyre të reja. Gjatë kësaj periudhe FB është pasuruar me rreth 85 postime të reja. Numri i ndjekësve të FB ka ardhur duke u rritur, çka shpjegohet me pasqyrimin e investimeve që kanë një interes të madh publik si projekti për ndërtimin e shëtitores së Vlorës, për ecurinë e projektit për Restaurimin dhe Muzealizimin e Fototekës Kombëtare Marubi, vizitat e Kryeministrit në kantieret ku po zbatohen projekte nga FSHZH dhe vizita e Kryetares së Komunës Gjakovë në Tiranë në kuadër të hartimit të Kornizës Strategjike “Zhvillimi social-ekonomik i zonës Gjakovë – Has – Tropojë”, tryeza e rrumbullakët ku u diskutua mbi Dokumentin e Politikave: “Mirëmbajtja e Rrugëve në Kuadrin e Reformës Administrativo-Territoriale”; Dita e hapur në kuadër të Projektit IPATECH për aplikimin e teknologjive në miniaturë në fushën e agropërpunimit; video promovuese “Drejt Vermoshit” në përmbyllje të projektit MONTEAL, pjesëmarrja në Kongresin e Dytë Ndërkombëtar të Rrugëve në Shqipëri, 24-25 shtator 2015 dhe aktivitetet për hapjen e Zyrave Rajonale të FSHZH-së në Vlorë dhe Gjakovë.

9.3 Monitorimi dhe Vlerësimi

Gjatë vitit 2015, ka vijuar puna për monitorimin e ecurisë së programeve kryesore në zbatim nga FSHZH. Monitorimi i ecurisë së Programit të Rrugëve Dytësore & Lokale në të gjithë elementët e tij, ka qenë një ndër aktivitetet parësore të sektorit të Monitorim – Vlerësimit. Puna për monitorimin e programit ka konsistuar në marrjen dhe vlerësimin e të dhënave mbi ecurinë e nënprojekteve për të gjitha fazat e investimit dhe të gjithë Donatorët. Është bërë monitorimi i indikatorëve të ecurisë së projektit, duke përfshirë avancimin teknik dhe atë financiar.

Në kuadër të monitorimit të këtij programi, janë përgatitur raporte të monitorimit të programit. Me kërkesë të donatorëve që kanë financuar këtë program, ministrive të linjës dhe të interesuarve të tjerë janë dërguar informacione që lidhen me ecurinë dhe indikatorët e performancës.

Monitorimi i Programit “Furnizimi me Ujë i Zonave Rurale” ka ndjekur treguesit periodikë të komponentëve kryesorë të tij duke u krahasuar me planet e punës, dhe ka vërejtur përgjithësisht një ecuri të mirë të këtij programi. Gjatë kësaj periudhe puna është fokusuar në monitorimin e indikatorëve bazë të programit, deri në këtë fazë të zbatimit të tij. Konstatohet se programi paraqet performancë pozitive.

9.4 Auditimi i brendshëm

Raporti vjetor i aktivitetit të Auditimit të Brendshëm të FSHZH bazohet në Standardet Kombëtare të Auditimit të Brendshëm, në Manualin e Auditimit të Brendshëm të miratuar nga Ministria e Financave dhe në Manualin e Proçedurave të FSHZH, sek 5.1, pika 311/e.

Raporti komunikon rezultatet e veprimtarisë së auditimit të brendshëm gjatë vitit 2015, dhe përçon problemet më të rëndësishme të identifikuara dhe të trajtuara, ecurinë drejt përmirësimeve të vazhdueshme dhe veprimeve korrigjuese, si dhe jep informacion mbi risqet e vlerësuara në çështjet e kontrollit dhe menaxhimit të projekt/programeve.

Gjatë vitit 2015, NJAB ka zbatuar planin e auditimit, të miratuar në KD, në masën 120%. Janë realizuar: 5 misione auditimi (4 të parashikuara dhe një auditim sistemi ad-hoc); 2 shërbime konsulence (një i parashikuar dhe një vlerësim procedure ad-hoc); dhe 5 raportime mbi zbatimin e rekomandimeve.

Janë përfshirë në proces auditimi dhe testuar: *rreth 23,6 milion USD, të cilat janë testuar në dokumentacion dhe terren. Janë testuar dhe verifikuar në terren 26 nënprojekte (rrugë, ujësjellës, projekte mjedisore dhe arsimore), 47.6 km rrugë, 82.95 km linja ujësjellësish dhe janë përfshirë në auditim të gjitha strukturat menaxhuese të FSHZH.*

Nga analiza e plotë e bërë në dokumentacionin teknik dhe financiar të objekteve, nga kontrolli i ushtruar në terren për çdo objekt të përfshirë në auditim si dhe verifikim i raportimeve drejtuar Qeverisë Shqiptare dhe donatorëve bashkëfinancues, auditimi i brendshëm ka konstatuar se në përgjithësi sistemet e ngritura për menaxhimin dhe mbikqyrjen e projekt/programeve funksionojnë me efikasitet duke siguruar arritjen e objektivave të parashikuara për çdo program në zbatim.

Në misionet e auditimit, gjithashtu janë konstatuar mangësi apo pamjaftueshmëri të sistemit të menaxhimit dhe kontrollit të brendshëm në disa pjesë të veçanta të tij, për të cilat Auditimi i Brendshëm ka vlerësuar riskun dhe impaktin e tyre në arritjen e objektivave. Në mënyrë të përmbledhur, konstatimet e AB sipas programeve të audituara janë:

Programi i Fondit për Zhvillimin e Rajoneve, financiar nga QSH.

Gjetjet e AB të konstatuara kryesisht në cilësinë e punimeve dhe pasaktësi në dokumentacion vlerësohen në vlerë në masën 0.086% të fondeve të testuara, ndërsa në projektin mjedisor rreth 26% të fondit të testuar.

Aktivitetet me risk të programit janë:

- Mungesa e standardeve të projekteve teknike vlerësohet të ketë një risk të lartë për objektivat e programit në tërësi.
- Performanca e dobët e supervisorëve të punimeve riskon procesin e mbikqyrjes dhe nuk menaxhon riskun e fazës së projektimit.

Programet e CBC/IPA (IPATECH, MONTEAL dhe HERA), financiar nga BE dhe FSHZH

Gjetjet e AB të vlerësuara, kryesisht në mangësi pasaktësi të dokumentacionit, të llogaritura në masën rreth 7%, të cilat aktualisht janë saktësuar dhe miratuar nga Komisioni Europian.

Risqe të sistemit për projektet e CBC/IPA janë.

- Mangesitë në sistemin e koordinimit të aktiviteteve dhe të informacionit ndërmjet strukturave të insitucionit riskojnë ndjeshëm efijencën dhe efektivitetin e programeve.
- Paqartësi të stafit në elemente të procedurave, veçanërisht të prokurimit (PRAG manual) apo standardeve të raportimit, i vlerësuar me risk të lartë për performancën e projekteve, aktualisht ka kaluar në risk i ulët.

Programi i furnizimit me ujë të pijshëm të zonave rurale, financiar nga KfW

Gjetje të AB të kostatuara nga testimi i fazës së zbatimit të punimeve civile të programit janë kryesisht gabime materiale të llogaritura në masën (0.095%) i fondeve të testuara, gabim i cili u sistemua menjëherë.

Risqe të sistemit për projektet e ujësjellësve

- Mirëmbajtja dhe operimi me sistemet e ujësjellësve në zonat rurale, fazë e cila ka qenë e vlerësuar me risk të lartë, me konsolidimin e strukturave të pushtetit lokal dhe forcimin e kapaciteteve të tyre menaxhues, vlerësojmë të kalojë në risk të moderuar.
- Trajnimi i stafit lokal që do të operojë me këto sisteme, vlerësohet gjithashtu me risk të lartë në efektivitetin e përdorimit të fondeve në këtë drejtim, pasi mund të ndodhë qarkullimi apo largimi i stafit të trajnuar.

Programi i Rrugëve Dytësore dhe Lokale, financiar nga BB, BEI, IDB, OFID, KfW, CEB

Analiza e urdhërave për ndryshim konstaton se gjatë fazës së zbatimit të projekteve si pasojë e mjaft faktorëve, kosto dhe koha e realizimit të projekteve pësojnë ndryshime. Nga analiza statistikore e bërë në këtë program vërehet se:

Mesatarisht rritja e koston në fazën e zbatimit të punimeve është 7.2 % ose rreth 196 mijë USD për objekt. Në procesin e tenderimit rezulton ulje nga kosto e paravlerësuar në masën -18.7%. Diferenca e koston faktike dhe asaj të paravlerësuar mesatarisht është -12.9 %. Faktorët që kanë ndikuar në rritjen e koston janë ndarë: 40% e ndryshimeve si pasojë e cilësisë së projektit; 40% si pasojë e kërkesave të NJQV ose ndryshim në qëllimin e projektit; 25% si pasojë e kushteve të parashikueshme si dhe -5% ulje kostoje.

Për të gjitha mangësitë dhe gjetjet e auditimit, gjatë vitit, janë dhënë rekomandimet përkatëse (në total 42), të cilat janë aprovuar nga DE dhe janë mbështetur me urdhra të brendshëm që garantojnë zbatimin e rekomandimeve për secilin auditim.

Gjatë vitit janë hartuar 5 raporte auditimi mbi zbatimin e rekomandimeve, në të cilat është konstatuar impenjim i plotë i strukturave për korrigjimin e mangësive të konstatuara dhe konsolidimin e sistemit të kontrollit të brendshëm. Është konstatuar se nga rekomandimet e dhëna, 53 % e tyre janë realizuar dhe 47 % janë në proces realizimi.

9.5 Misione të donatorëve

- **Mision i Bankës Europiane të Investimeve (EIB), në kuadër të Programit të “Përmirësimi i Rrugëve Dytësore dhe Lokale”**

Një mision vlerësimi i Bankës Europiane të Investimeve (EIB), vizitoi Shqipërinë në periudhën 27-30 Prill 2015. Qëllimi i këtij misioni ishte vlerësimi i ecurisë së financimeve të kryera nga EIB në kuadër të Programit “Përmirësimi i Rrugëve Dytësore dhe Lokale”.

Gjatë qëndrimit të tij, misioni zhvilloi një sërë takimesh me stafin e FSHZH dhe vizita në terren për të parë nga afër ecurinë e projektit. Në fokus të diskutimeve të misionit ishin, ecuria e punimeve civile, supervizioni, asistenca teknike, kostot, financimi dhe raportimi.

Në fund të tij, misioni konstatoi se projekti ka pasur progres të mirë gjatë zbatimit të tij. Ai parashikohet të respektojë buxhetin e akorduar dhe kohën e përfundimit, me rezultate plotësisht të kënaqshme.

- **Misione të Bankës Gjermane për Zhvillim KfW në kuadër të Projekteve FUZR I & II, SIF IV dhe FUZR III, për komponentet e Ujësjetësave Rural dhe Rrugëve Dytësore dhe Lokale**

Misioni i parë është kryer gjatë periudhës nga 4 - 6 Mars 2015

Misioni i dytë është kryer gjatë periudhës nga 4 - 8 Maj 2015

Misioni i tretë është kryer gjatë periudhës nga 2 - 4 Korrik 2015

Misioni i katërt është kryer gjatë periudhës nga 26 - 29 Tetor 2015

Qëllimi i këtyre misioneve ka qenë vlerësimi i Programit të Ujësjetësave Rural FUZR I, II & III, por edhe komponenti i rrugëve dytësore dhe lokale në kuadër të projektit SIF IV. Gjatë këtyre misioneve u organizuan takime me stafin e FSHZH-së. Njëkohësisht janë organizuar vizita në terren për të parë nga afër ecurinë e deritanishme të projekteve në zbatim. Misionet në fjalë vlerësuan mjaft pozitivisht progresin e bërë nga projektet duke theksuar se janë realizuar më së miri objektivat për të cilat ato janë financuar.

Misioni i parë i KfW për vitin 2015 u zhvillua në 4-6 Mars. Fokusi i këtij misioni ishte ecuria e programit SIF IV për komponentin e ujësjetësave dhe rrugëve dytësore dhe lokale. Gjatë takimeve të zhvilluara me stafin e FSHZH, u prezantua projekt - menaxheri i ri i KfW dhe u diskutua mbyllja e programit FUZR I dhe II, të cilët u cilësuan të suksesshëm.

Misioni i dytë i KfW, u zhvillua në 4 – 8 Maj 2015. Qëllimi i këtij misioni ishte vlerësimi i Programit të Ujësjetësave Rural FUZR I & II, për sa i përket anës financiare dhe teknike. Gjatë misionit u krye auditimi nga KfW në lidhje me disbursimin e fondeve të programit FUZR I dhe II. Audituesit iu vendos në dispozicion gjithë dokumentacioni i kërkuar në lidhje me disbursimet për kontratat e këtij programi. Njëkohësisht, u zhvilluan edhe vizita në terren në disa skema të përzgjedhura. Nga ky mision, rezultoi se programi është zbatuar në mënyrë korrekte dhe cilësia e punimeve ka qenë e kënaqshme.

Misioni i tretë i KfW për vitin 2015 u zhvillua në 2 - 4 Korrik, dhe pati në fokus të tij programin SIF IV. Në lidhje me komponentin e rrugëve dytësore dhe lokale u diskutua mbi ecurinë e programit dhe specifikisht mbi auditimin e sigurisë rrugore dhe rrugët e financuara. Njëkohësisht u vlerësua dhe ecuria e komponentit të ujësjetësave rural.

Misioni i katërt i KfW u zhvillua në 26 - 29 Tetor 2015. Gjatë këtij misioni, KfW zhvilloi një sërë takimesh me stafin e FSHZH dhe vizita në terren për të parë nga afër ecurinë e programit SIF IV, për të dy komponentet e tij. Në lidhje me komponentin e rrugëve u sugjerua të tregohet kujdes lidhur me segmentin rrugor Tamarë – Vermosh Lot II, lidhur me monitorimin në terma kohorë dhe financiarë. Në fund të misionit, u konstatua se programi ka ecuri të kënaqshme dhe cilësia në terren e punimeve është shumë e mirë.

- **Mision vlerësimi i Fondit Kuvajtian për Zhvillim Ekonomik Arab, për rikonstruksionin e rrugës së Lumit të Vlorës**

Një mision vlerësues i Fondit Kuvajtian për Zhvillim Ekonomik Arab, vizitoi Shqipërinë për një periudhë 2 javore, nga 27 Shtatori deri në 10 Tetor 2015.

Qellimi i kësaj vizite ishte diskutimi dhe vlerësimi mbi mundësinë e dhënies së kredisë për rikonstruksionin e Rrugës së Lumit të Vlorës, duke i hapur rrugë përgatitjes së Raportit Teknik i cili do të paraqitet për aprovim në mbledhjen e Bordit të Fondit Kuvajtian.

Gjatë qëndrimit të tij në Shqipëri, misioni zhvilloi takime me përfaqësues të Qeverisë Shqiptare, përfaqësues të qeverisjes lokale, ekspertë që kanë punuar për hartimin e studimit të fizibilitetit si dhe me stafin e FSHZH.

Gjithashtu misioni i vlerësimit zhvilloi edhe një udhëtim në terren ku u pa konkretisht gjendja ekzistuese e rrugës.

Në përfundim të vizitës së tij në Shqipëri, misioni vlerësoi domosdoshmërinë e investimit dhe ra dakord që të përgatisë një raport aprovues për Mbledhjen e Bordit të Fondit Kuvajtian, që parashikohet të zhvillohet në fillim të vitit 2016.

Kostoja e llogaritur e rrugës për gjatësinë 74 km, bazuar në studimin e fizibilitetit është rreth 51 milionë USD nga të cilat 40 milionë USD financim i Fondit Kuvajtian dhe rreth 11 milionë USD bashkëfinancim i Qeverisë Shqiptare i ndarë në 3 apo 4 vite.

10. AKTIVITETE TE TJERA

10.1 Përgatitja dhe aplikimi për projekte të reja

Një nga aktivitetet e rëndësishme e zhvilluar paralelisht me punën për zbatimin e projekteve të investimeve është dhe vlerësimi i nevojave dhe përgatitja e projekteve të reja, aplikimi pranë donatorëve dhe sigurimi i fondeve për financim. Gjatë kësaj periudhe u iniciua përgatitja e Projektit “Përmirësimi i infrastrukturës fizike në sistemin arsimor parauniversitar në Shqipëri” i cili parashikon ndërtimin e rreth 40 shkollave të reja 9-vjeçare dhe të mesme në zonat urbane të mbipopulluara, Projekti për rikonstrukcionin e rrugës së Lumit të Vlorës, i cili parashikohet të fillojë nga zbatimi gjatë vitit 2016.

10.2 Bashkëpunimi rajonal

Gjatë vitit 2015, Departamenti i Zhvillimit Rajonal duke e vlerësuar bashkëpunimin rajonal esencial për një zhvillim të qëndrueshëm, ka vijuar një proces gjithëpërfshirës konsultimesh me aktorët, kryesisht lokalë, në zonat ndërkufitare, një proces që është shtrirë pothuaj gjatë gjithë kufirit Shqipëri - Mali i Zi dhe Shqipëri - Kosovë. Ky proces i nxitur nga komuniteti lokal i këtyre zonave dhe përfaqësues të qeverisjes vendore në Shqipëri dhe atyre në vendet fqinjë është mbështetur nga Departamenti i Zhvillimit Rajonal duke u fokusuar fillimisht në kryerjen e një analize të situatës social - ekonomike në këto zona, në infrastrukturën lidhëse mes komuniteteve në kufi, traditën e komunikimit mes tyre, situatën me shërbimet bazë si dhe mundësitë që ofron kjo zonë si nga pikëpamja turistike edhe nga mundësitë ekonomike, zhvillimi i biznesit etj.

Një sërë takimesh bilaterale janë zhvilluar mes përfaqësuesve të zonave ndërkufitare Shqipëri - Mali i Zi dhe Shqipëri - Kosovë, për të krijuar një kuadër të përbashkët strategjik të zhvillimit, me qëllim identifikimin e projekteve dhe ndërhyrjeve prioritare që do t'i jepnin një impuls domethënës zhvillimit ekonomik të zonës, duke e çliruar nga izolimi dhe duke ofruar lehtësi në komunikim dhe marrjen e shërbimeve. Ky proces ka çuar në krijimin e një partneriteti të fortë mes FSHZH dhe pushtetit lokal në Malin e Zi dhe Kosovë, partneriteti i cili do të konsolidohet në periudhën në vijim me përgatitjen e dokumenteve të përbashkët strategjikë të zhvillimit në këto zona dhe aplikimin e përbashkët për financim të këtyre projekteve nga donatorë potencial. Iniciativa e FSHZH për bashkëpunimin me Kosovën u materializua me Deklaratën e Përbashkët të nënshkruar mes Kryeministrave të Shqipërisë dhe Kosovës në datë 23 Mars 2015 në mbledhjen e përbashkët të qeverive në Tiranë si dhe vijoi me ngritjen e zyrës rajonale të FSHZH në Gjakovë në datë 19 nëntor 2015.

Departamenti i Zhvillimit Rajonal po vijon me këtë qasje paralelisht me Bashkinë e Ulqinit, Plavës, Gucisë dhe Rozhajës në Malin e Zi.

Gjithashtu, DZHR ka vijuar punën në funksion të konsolidimit të partneritetit me vendet fqinjë me qëllim krijimin e një partneriteti të fortë dhe të qëndrueshëm në kuadër të thirrjeve për projekte të ardhme CBC apo dhe të tjera të BE-së. Gjatë 2015 u hap Thirrja e 1-rë e Programit Transnacional MED, ku FSHZH aplikoi në 5 partneritete rajonale në fusha të rëndësishme, si energjia, biodiversiteti etj. Pjesëmarrja në Konferencën Rajonale të Programeve Transnacionale CBC në Selanik, si dhe takimet në Malin e Zi me partnerë nga Sllovenia, Mali i Zi, Kosova dhe Serbia, apo me aktorët lokalë në Greqi ishin në funksion të vendosjes së një partneriteti cilësor, strategjik dhe afatgjatë në kuadër të programeve të instrumentave financiarë të BE-së.